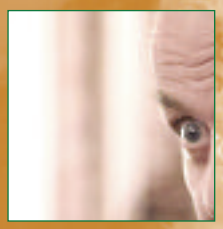
Kulturně společenský časopis
na internetu
2017 • 5

DOBRÁ ADRESA

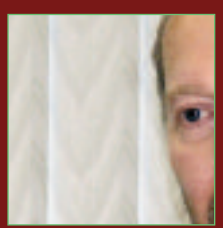
Z obsahu

Topol

Stančík

Červená

Žila

Obsah:

Marie

Rozhovor se sebou – Petr Stančík (4)
Karel Tampier: **Fatální příhoda strojvůdce Příhody** (6)
Omluva básníkovi – Jakub Šofar **za Jaroslavem Žilou** (10)
Test Ivo Fencla **Znáte ještě Vlastu Buriana?** (12)
Wagner a Liszt v Piešťanech (14)

Terezie

Michal Šanda: **rozloučení s rubrikou Z antikvariátních banánovek – Losos labský** (16)

Valpurga

Jakub Šofar: **Lidé čtěte, čtěte, čtěte... a neblázněte!** (19)
Pedro Rodriguez: **Ať si každej vydává co chce...** (20)
Ivo Harák: **Vlastizrada? Spíše vlastivěda! (Petr Král: Vlastizrady)** (22)
Vladimír Novotný: **Příliv vyprávění (Jana Klimečková: Přezrálé moruše)** (24)

Amálie

Křest románu Jáchyma Topola **Citlivý člověk** (26)
Nakladatelství Academia doporučuje – Soňa Červená: **Stýskání zažehnáno** (30)
Nakladatelství dybbuk chystá – Radek Fridrich: **Ptačí řečí** (33)
Vladimír Kodovský: **XXX** (35)
Pavel Časar: **Chvilky mezi nápoji** (36)
Lukáš Tomášek: **Záterasí** (40)
Jaroslav Vraj: **geometrie pohonu** (46)
Ivo Harák: **(„„z nor, brlohů i hnízd:)** (50)
Martin Trdla: **Básně** (52)
Josef Soukal: **Strašná Lenka ze Strašnic** (62)
Marek Blažíček: **Tři povídky** (66)
Valentýna Žišková: **V pekle je pořád otevřeno** (70)

SYSTÉM NAVIGACE:
KLEPNĚTE!

První stránka (titulní):

BYLO od č. 1/00: Klepnutím na „Z obsahu:“ se dostanete na str. 2 (obsah). Klepnutí na malé obrázky a jednotlivé body „Z obsahu:“ Vás přenese přímo na příslušné stránky. **NOVĚ od č. 9/00:** Klepnutím na značku „Dobrá adresa“ se otevřou naše internetové stránky www.dobraadresa.cz v aktuálním prohlížeči. Klepnutím na střed obrázku se dostanete na popisek a tiráž na str. 2.

Druhá stránka (obsah):

BYLO od č. 1/00: Klepnutí na jednotlivé body obsahu Vás přenese přímo na příslušné stránky. Klepnutím na naši e-mailovou adresu se Vám otevře nám adresovaný dopis v aktuálním e-mailovém programu. **NOVĚ od č. 9/00:** Klepnutím na značku „Dobrá adresa“ a na popisek k obrázku na první straně se dostanete na první (titulní) stránku. Klepnutím na slovo „Obsah:“ se Vám zvětší obsah přes celou šířku okna.

Další strany stránky (včetně druhé s úvodníkem):

BYLO od č. 1/00: Klepnutím na jednotlivé internetové resp. e-mailové adresy se Vám otevře příslušná stránka resp. se Vám nadepíše příslušný dopis v aktuálním programu. **NOVĚ od č. 9/00:** Klepnutím na značku „Dobrá adresa“ v levém nebo pravém horním rohu stránky se přesunete na str. 2 (obsah).

KLEPNĚTE SEM!

DOBRÁ ADRESA

Na titulní stránce: Marie Terezie Valpurga Amálie Kristýna

Dobrá adresa, kulturně-společenský časopis na internetu, číslo 5, rok 2017, ročník 18. E-mail: dobraadresa@dobraadresa.cz. Šéfredaktor: Michal Šanda. Grafická úprava a výtvarná redakce: Jakub Tayari. Výstavba internetových stránek: Libor Koudela. Neoznačené fotografie archiv redakce, kresby Corel Corporation. Časopis vycházel s laskavou podporou Ministerstva kultury České republiky. Redakci nevyžádané rukopisy, kresby a fotografie se nevracejí. Časopis je excerpován Ústavem pro Českou literaturu AV ČR.
ISSN 1804-963X

Marie Foto-aktu-alita

Kristýna
Big Bang Data (Centrum současného umění DOX) (72)
Pavel Růt: **Příšerné historky (Galerie Smečky)** (74)
Vlastimil Třešňák: **Obrazy (Galerie Lucerna)** (78)
Jindřich Zeithamml: **Cestou (Galerie výklady AXA)** (82)
Michal Šanda: **Idioti** (84)
Jakub Šofar: **Tam a sem po Vombatíně aneb Jak dlouho vydržíte stát na hlavě** (92)

Foto Michal Šanda

V sobotu 13. května si připomeneme třísté výročí narození císařovny Marie Terezie Valpurgy Amálie Kristýny, z Boží vůle císařovny římské, královny uherské a české, arcivévodkyně rakouské, vévodkyně burgundské a hraběnky tyrolské. To ona zavedla roku 1770 povinné číslování domů, čímž dala základ k pozdějšímu vzniku adres. S nadsázkou se tedy dá říct, že nebýt Marie Terezie, nebyla by Dobrá adresa.

Michal Šanda

Foto David Konečný

Marie Rozhovor se sebou

Petr Stančík

Je lepší lézt lidem na nervy, nebo do zadku?

Myslím, že hodně záleží na rozměrech a členitosti hlavy. Kupříkladu statný hydrocefal, navíc s ostře řezanými rysy, chce-li vykonat to druhé, uskuteční to první. A tak je to tady u nás se vším.

Děláte si legraci? Berete vůbec něco vážně?

Dělám si šprťouchlata jedině z toho, co beru vážně. A naopak, vážně beru jen to, co je mi k smíchu. Legrace je sakrální úkon a veliká pocta. Nikdy by mě nenapadlo smát se - dejme tomu - salónním bolševikům z dobrých rodin, těch je mi jenom krutě líto. Nikdy totiž nezažili krásy opravdové nouze, té chudoby, která otvírá brány Království nebeského. Třeba jako když jsem byl malý a nebylo na chleba, tatínek oškrábal pilníkem plíseň z tvrdé patky, maminka položila teplomet na lopatky a tu opilovanou patku na něm upekla. Nebo když jsem potil krev u pásu ve fabrice, a protože jsem si stěžoval na normu, tak mi ji ještě přitvrdili. Přijeli dva roboti převlečení za normovače, stoupli si k pásu, zapnuli stopky a hodinu makali jako fretky, pak zase odjeli. Za týden přišel papír, že po přeměření se norma zvedá o 20%. Nebo...

Stačilo. Co je na legraci sakrálního?

Vesmír vznikl z nicoty vibrací, jakmile se Bůh začal smát sám sobě. Lidský smích je tedy nedokonalým opakováním Božského aktu stvoření. Koneckonců o tom svědčí i samotné slovo legrace, jež vzalo počátek z latinského recreatio, čili znovustvoření. Smích a pláč si nejsou jen fyziologicky podobné, je to úplně totožná emoce, jen jinak přeložená do vnitřního jazyka.

Co vám v poslední době dělá radost?

1) Západ slunce opakující se v takzvaném glancu na hladině hotového guláše, neboli opalizující kvantová pěna ze sádla, papriky a šťávy z masa. 2) Čerstvě se vynořivší vzpomínka na kdysi dávno slyšenou píseň: nám to nevadí / že jsme pitomí / naši předkové / byli jako my / hej hej hej hej / hej hej hej hej / celej svět je pitomej! Kdopak ji asi složil? 3) Naopak velmi nedávný objev trojrozměrného vyobrazení kaple Božího Těla a Krve z doby okolo roku 1400. Jinak je toho v poslední době dobrého asi jako v prdeli medu.

Co teď píšete?

Trpím obvyklým darem i prokletím, blízkým všem Blížencům: univerzalitou, jež neustále hrozí upadnout v rozplizlost. Takže píši nový román ze současnosti, v němž se sejdou vypilovaní nosorožci, tajný rada Goethe klesající v koši svého balónu do nitra sopky Komorní hůrka, sedmnáct verzí Černého jezera od Jana Preislera a sebevražda poznáním sama sebe. Dále nového jezevce Chrujdu pro děti. Také encyklopedii o již zmíněné kapli Božího Těla a Krve i bratrstvu Obruče s kladivem. Divadelní hru. Scénář televizního seriálu. A ještě asi deset dalších textů. Když jsem unavený, odpočívám změnou tématu.

A na závěr...

Víte co? Už toho bylo dost.

1) Západ slunce opakující se v takzvaném glancu na hladině hotového guláše, neboli opalizující kvantová pěna ze sádla, papriky a šťávy z masa. 2) Čerstvě se vynořivší vzpomínka na kdysi dávno slyšenou píseň: nám to nevadí / že jsme pitomí / naši předkové / byli jako my / hej hej hej hej / hej hej hej hej / celej svět je pitomej! Kdopak ji asi složil? 3) Naopak velmi nedávný objev trojrozměrného vyobrazení kaple Božího Těla a Krve z doby okolo roku 1400.

Marie strojvůdce Příhody

Fatální příhoda

Hledání pravdy o opěvované železniční katastrofě

Karel Tampier

Příhoda, byl strojvůdce jistý,
Příhoda, ten znal tunely,
Příhoda, byl strojvůdce jistý,
pod mašinou mu koleje duněly.

Tak otextovali V + W americkou písničku, tak ji po návratu z Ameriky Werich nazpíval, tak ji mnozí známe. Někteří znají i původní americký originál **The Ballad of Casey Jones**, jenž vytvořil v roce 1909 Eddie Newton na text pánů Saunderse a Seiberta. Strojvůdce se v české verzi jmenuje **Příhoda** hlavně kvůli závěrečné pointě: vdova Příhodová se totiž znovu vdá, a to opět za železničáře (pracovní zařazení neuvedeno) a náš milý národní umělec může zapět *„Příroda, ta se umí ozvat! Příroda a její hlas / Příroda, ta se umí ozvat / a těžko ji odolat, když přijde čas…“*

Příhoda – příroda. Krásně zvukomalebné, frustrace z neštěstí je přemazána optimistickou poezií.

V americkém i českém textu je opěvován strojvůdce-hrdina, který žene expres až na doraz, aby dovezl včas poštu. Pak se v obou případech ze zatáčky vyřítí v protisměru osobní vlak; český topič vyzve strojvedoucího, aby vyskočil, ten to odmítne (asi si neuvědomil, že není kapitánem lodi), americký topič vyskočí na Jonesův rozkaz. V jedné novější verzi spolu ještě chvíli diskutují tak, jak to známe z hollywoodských filmů: zastaví se čas, okolní vřava ztichne a hrdinové se vykecávají.

Jak to asi bylo doopravdy? Při našem pobytu v Nashvillu a okolí jsme měli možnost zajet i do města **Jackson**, kde skutečný **Jones** bydlel před svou smrtí. I spatřili jsme **Casey Jones Village**, tedy umělou ves, atrakci pro turisty.

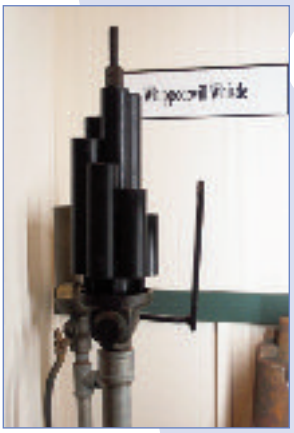
Viděli jsme, jak se efektivně dělá turistický ruch. Jonesův domek je předělaný na muzeum, najde se v něm i pohřební vůz, v němž padlého hrdinu údajně vezli na krchov. Vedle stojí lokomotiva, stejná jako ta Jonesova.

(Dojmy z Jacksonu jsem zachytil v reportáži na stránce http://www.klaskova.cz/usa2011/usa_20.php)

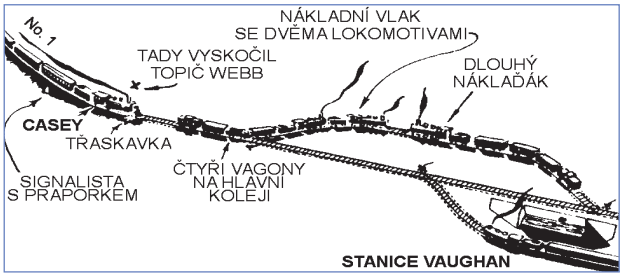

V muzeu jsem tenkrát pochopil, že žádný text písně neodpovídá skutečné události, a to v docela podstatných faktech. A nyní, při psaní tohoto článku, jsem trochu zagoogloval a ještě ledaco dalšího zjistil. Nabízím malý souhrn:

- Náš hrdina (viz foto vlevo) se jmenoval **John Luther Jones** (*1863), Casey je přezdívka podle místa jeho pobytu v dětství – **Cayce, Kentucky** (pravopisem se neznepokojujme).
- Udělal kariéru na železnici, byl známý jako zběsilý mašinfíra, honil lokomotivu prý i stovkou! Ovšem v **mílích za hodinu**, vážení. To je **160,9 km/hod**. A to v roce 1900! To je hodně; České dráhy teprve nyní, v roce 2017, opatrně začínají atakovat tuto rychlost.
- Lokomotivě přezdívali „Dělová koule“ a zvuk její píšťaly všichni znali. Americké píšťaly bývají vícehlasé, je to spíš svazek píšťal. V muzeu lze vidět (viz foto vlevo).
- Jones vodil rychlíky z Memphisu do města Canton v Mississippi na trati Chicago–New Orleans.
- Večer před 30. dubnem 1900 měl za sebou jízdu do Memphisu. Tam zjistil, že strojvedoucí nočního expresu č.1 onemocněl; i vzal směnu za něj. Jeho topič **Sam Webb** (viz foto vlevo) jel s ním. Měli zpoždění více než hodinu a půl. Hnal to tedy stovkou (v mílích).
- Ráno těsně před čtvrtou měli projet stanici **Vaughan** v Mississippi. Tam se ovšem právě odehrávalo šílené posunování. Na jedné vedlejší koleji stál v protisměru osobní vlak. Do stanice ale předtím vjely dva nákladní vlaky, každý z jedné strany na druhou vedlejší kolej. Nevešly se tam, třetí kolej tam nebyla. Aby mohl osobák vjet do stanice, museli nechat čtyři vagóny jednoho nákladáku couhat přes výhybku na hlavní kolej, vstříc expresu č. 1. Měli v úmyslu zastavit Caseyho Jonese v rozletu, popojet s nákladáky tak, aby mohl vjet do stanice a pak zas couvnout zpátky, aby mohl vyjet dál. Podle jízdního řádu tam expres č. 1 ovšem zastavovat neměl. Dva signalisté vyrazili s červeným a bílým praporem na trať, na koleje před stanicí položili třaskavky, které bouchnou, když na ně mašina najede.
- Unavený strojvedoucí jel zhurta. Z kabiny, zvláště v noci, není moc dobrý výhled (viz foto vlevo).

- V zatáčce před stanicí ho topič upozornil na chlápka s praporem, Jones to prý ignoroval. Když třaskavky třaskly, chytil do jedné ruky páku brzdy, do druhé ovládání píšťaly a vyzval topiče k opuštění paluby. Týž vyskočil a přežil. Při výslechu vypověděl, že na začátku brzdění jeli 75 mph, při jeho výskoku 50 mph. No, rád bych věděl, jak to mohl přežít.
- Casey se držel pák až do hořkého konce. Zlí jazykové tvrdí, že se tam zamotal a nemohl vyskočit.

Není tedy pravda, že se srazily dvě lokomotivy čelně, jak se zpívá v písni. Jonesova lokomotiva jen rozmašírovala malý služební vůz, který bývá vždy na konci amerického vlaku. Ty vozíky jsme viděli v řadě westernů; jeden mají v Casey Jones Village na sloupu jako poutač. A asi to nebyla až taková rána, protože lokomotivu opravili (viz foto na str. 9) a nikde se nepíše o dalších mrtvolách a těžce raněných.

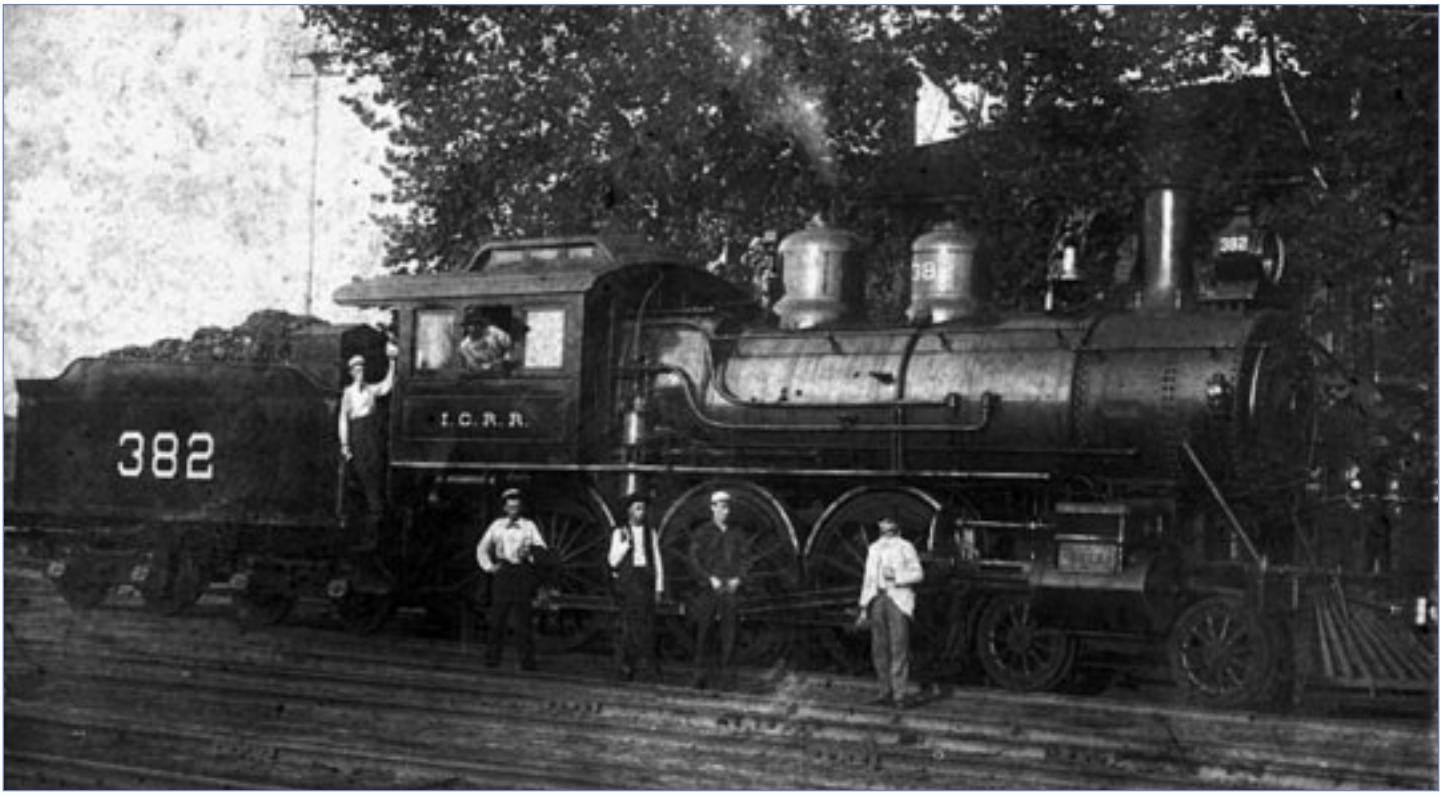
Výsledek nehody podle protokolu:

Celková škoda $3323.75
Vyplaceno odškodné:
Topič – zhmožděniny po výskoku – $5.00
Poslíček – mírné zranění – $10.00
2 poštovní úředníci – úlek, šok – $1.00 každému

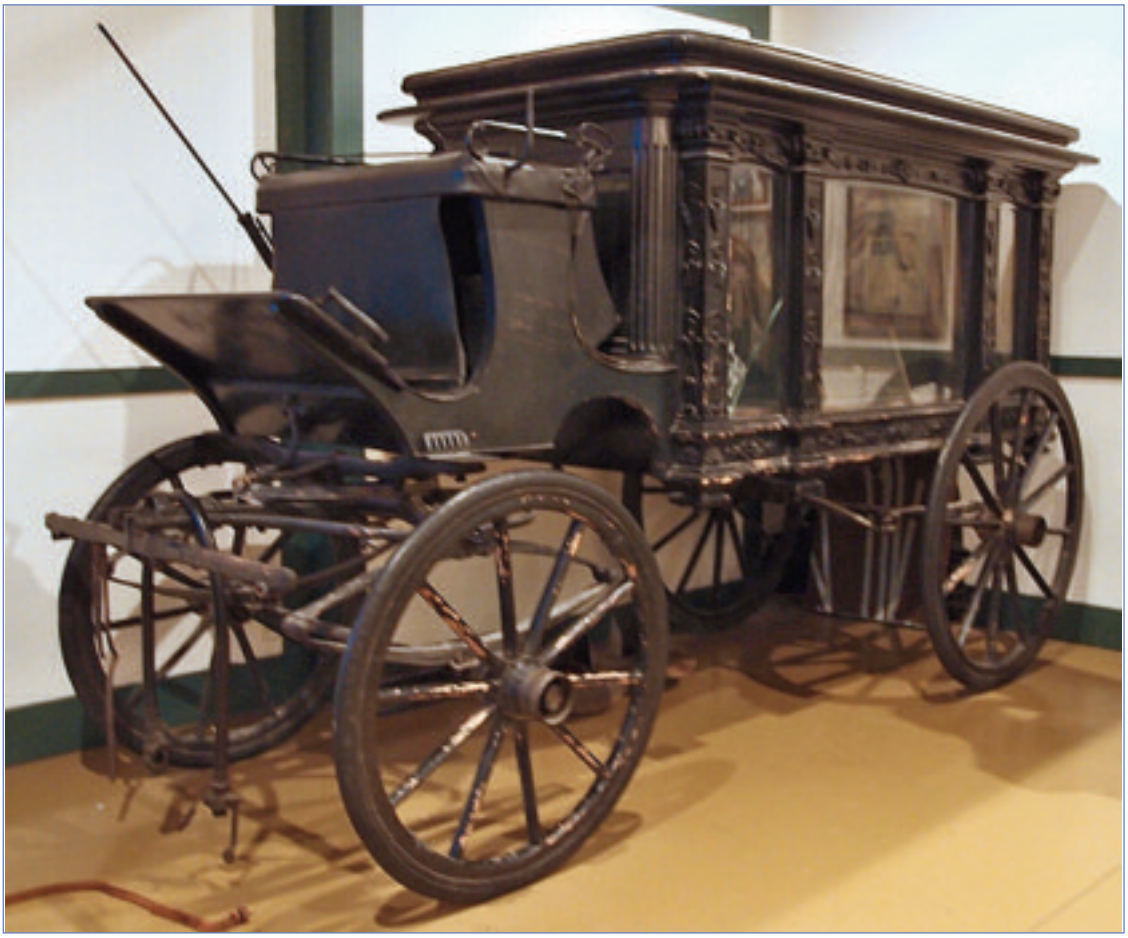
Jo, tehdy byl dolar ještě hodně tvrdá měna!

Vdova nedostala nic; podle výsledku šetření nehodu zavinil Jones, protože ignoroval signál k zastavení vlaku (tu fangli) a neuposlechl varování nadřízeného, který ho asi šest dní před havárií upozorňoval na nutnost dodržování předpisů, zvláště za horší viditelnosti. Takže není pravda, že Casey Jones byl hrdina. Byl to nezodpovědný frajer.

ALE Z FRAJERŮ DĚLAJÍ DĚJINY ČASTO HRDINY, ŽE?

Písničku si můžete poslechnout na YouTube:
Tradiční pojetí – Allan Hirsch: https://www.youtube.com/watch?v=w8qTKyb0EcY
Modernější –Johnny Cash: https://www.youtube.com/watch?v=qd0EmkQUGqY
Jan Werich: https://www.youtube.com/watch?v=LhdYa6O7Wms

www.tampier.cz

Marie

Omluva básníkovi
(za Jaroslavem Žilou)

Foto Ondřej Lipár

Jsou lidé, kteří, když objeví někoho „vysílajícího“ na podobné vlně, snaží se s ním sblížit, nebo se s ním minimálně potkat. Jsou jiní, jimž stačí vědět, že někdo takový je. Sledovat ho a neotravovat. Přijmout ho do svého vesmíru, do obranného valu tohoto života, pasivně, ale pevně. Já to mám takhle. A takhle jsem to měl s Jaroslavem Žilou.

Žila (1961) byl Ostravák, učitel na zvláštní škole, kamarád Jana Balabána a spol., vždycky se vymezující vůči Pražákům, což byl pro mě až jakýsi folklor, protože žádní skuteční Pražáci téměř neexistují, většinou jsme samá náplava, tak mě to bavilo, ale rodem a uspořádáním to byl pořád venkovský chasník (prožil mládí v Beskydech). Bylo to taky z jeho psaní jasně cítit. Takových pařezů už je málo a jsou v téhle „plastické“ společnosti neobyčejně potřební.

Debutoval sbírkou *Drápy kamenů* (1994), pak vydal spolu s fotografem Viktorem Kolářem publikaci *Ostrava, obležené město*, z níž se zadavatel, ostravský magistrát, poněkud osypal a odmítl ji distribuovat. Další básnické sbírky: *Nejstarší žena vsi*, *Tereza a jiné texty*, *V hrudi pták* (2010). Jeho básně zhudebnila ostravská skupina Kazachstán. Vloni vydal cyklus povídek *Nikdo tady není*.

Na konci února představilo nakladatelství Protimluv Žilovy povídky společně s povídkami Zbyňka Vybírala (Nocleh na letišti Gatwick) v Café Fra. Vybíral přečetl dvě, Žila oznámil, že bude číst déle, protože jde o jeho poslední čtení v Praze a že to vezme knížku po knížce. Myslel jsem si, hlupák, že jde zase o nějaký protipražský tah. Dle vzorce: Když jsem tady, tak si to užijte. Četl dlouho, ale i ty nejlepší texty mají svůj vymezený čas. Druhý den mi to nedalo… dozvěděl jsem se, že to čtení bylo plaché loučení jednoho básníka se světem literatury. Zbývalo mu už jen pár týdnů života. Omlouvám se, že jsem tak zle smýšlel.

12. dubna 2017 Jaroslav Žila odešel daleko za Beskydy…

Za čtyři rohy
Za čtyři rohy hlavu a nohy tě uchopí
a ponesou
šedaví páni ve svátečním šatu
a nad tvou rakví pronesou
pár smutných slov

O tom jak jsi žil ačkoliv jsi pil
vždy vesele
ten jeden den v životě svém
budeš mít jen přátele

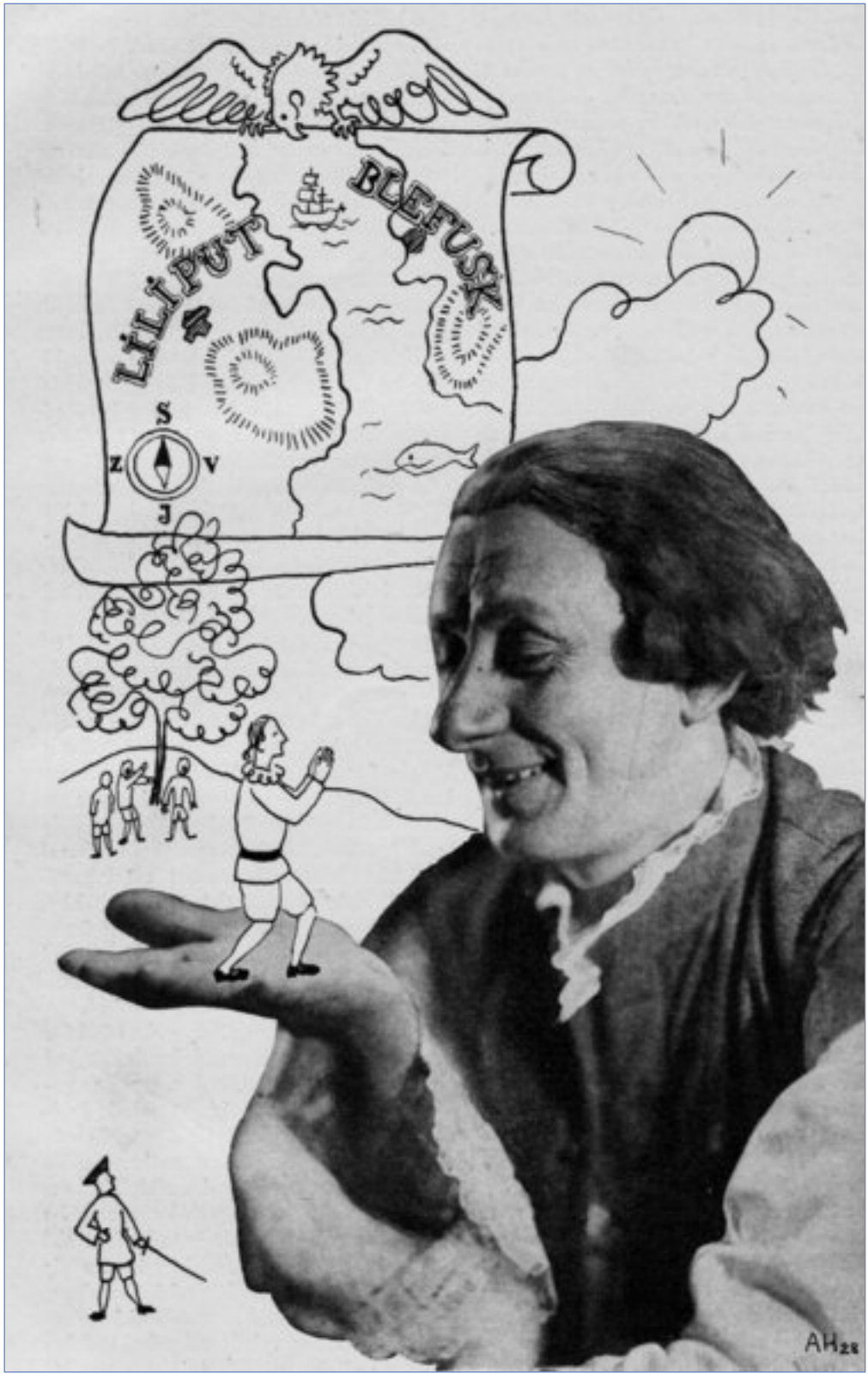
Až hudba začne hrát přiběhne fotograf
a zmáčkne spoušť
budeš-li za to stát a jestli ne tak tě zakopou
možná snad

Potom jak jsi žil ačkoliv jsi pil
vždy vesele
ten jeden den v životě svém
budeš mít jen přátele

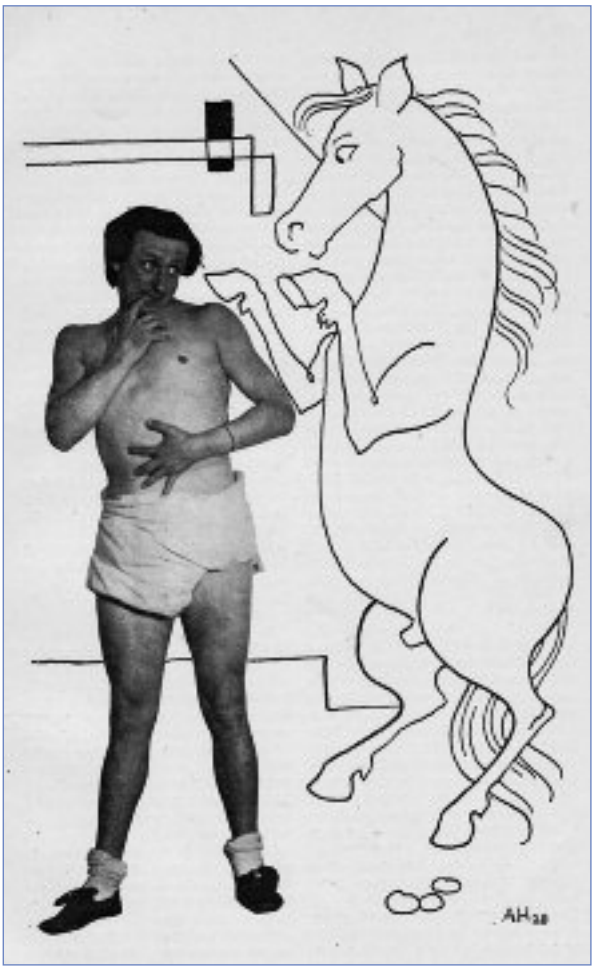
Jakub Šofar

Marie

Test Ivo Fencla
Znáte ještě Vlastu Buriana?

1. C. k. polní maršálek klel víc než

a) Babinský

b) Radecký

c) Cestář u Prášil

2. Kterou roli ztvárnil (fotogenický) Vlasta Burian JEN pro koláže do dnes cenné knihy?

a) Popelce Hadimršku (1931)

b) Lemuela Gullivera (1929)

c) Antona Špelce, ostrostřelce (1932)

3. Koho hrál Vlasta Burian za Protektorátu v Národním?

a) Chlestakova v *Revizorovi*

b) Principála v *Prodané nevěstě*

c) Archibalda Prášila v *Dětech v notesu*

4. V komedii *Tři vejce do skla* (1937) má Vlasta role hned tří hrdinů; ale tím hlavním je

a) kníže Naryškin

b) dobrodruh Leon Weber

c) detektiv Vincenc Babočka

5. Přízvisko Král komiků vymyslil Burianovi

a) Jan Werich (1956)

b) Emil Artur Longen (1927)

c) Jindřich Plachta (1942)

6. Koho Burian cítil jako svého nejoblíbenějšího jevištního partnera?

a) Jindřicha Plachtu

b) Sašu Rašilova

c) Jaroslava Marvana

Správné odpovědi. Za každou si připište bod:

1b), 2b), 3b), 4c), 5b), 6c)

Jeden až dva body: *Vy jste se nenarodila v Čechách!*

Tři až čtyři body: *Dobrý výsledek! Vlastu si rozhodně nepletete s míčem a natož pak s malířem pravěku Zdeňkem Burianem.*

Čtyři až šest bodů: *Znalci! Navzdory roku 2017 ještě toho muže znáte; a možná i některé knihy o něm, například ty od pánů Vladimíra Justa anebo Ondřeje Suchého.*

Maria Liszt a Wagner...

v Piešťanech

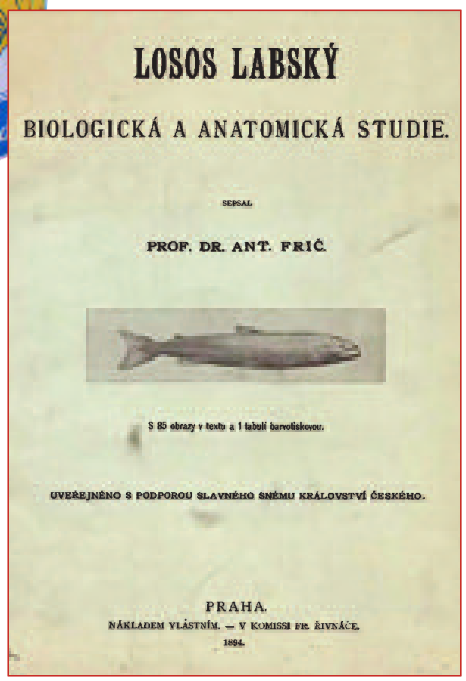

2.
Co vás napadá!

3.
Mě taky nic.

Terezie

Z antikvariátních banánovek

LOSOS LABSKÝ

BIOLOGICKÁ A ANATOMICKÁ STUDIE.

SEPSAL

PROF. DR. ANT. FRIČ.

S 85 obrazy v textu a 1 tabulí barvotiskovou.

UVEŘEJNĚNO S PODPOROU SLAVNÉHO SNĚMU KRÁLOVSTVÍ ČESKÉHO.

PRAHA.
NÁKLADEM VLASTNÍM. — V KOMISSI FR. ŠIVNÁČE.
1894.

V květnové Dobré adrese v roce 2007 jsem představil knihu Bohuslava Gebauera Východočeské otrokářství. Od čísla následujícího počala svoji existenci rubrika Z antikvariátních banánovek. Čtenáři měli možnost seznámit se s celkem 118 knihami a časopisy, které zavál prach času, jak se říkávalo. Desetileté jubileum se mi jeví jako příhodný okamžik, kdy tuto rubriku ukončit. Už není potřeba. Za deset let se mnohé změnilo. Zajímavých knížek se objevuje v antikvariátech stále méně a méně, což je logické. Rodinné knihovny, kamrlíky a půdy byly mnohokrát prosmejčeny a vydaly svá tajemství téměř do mrtě. V digitální knihovně Kramerius jsou v současnosti už tisíce nebeletristických publikací z přelomu 19. a 20. století naskenované v plném znění. Symbolicky jsem proto poslední knihu do banánovkové rubriky převzal odtamtud. Odedávna jsem po knize Losos labský toužil, ale nepodařilo se mi ji v antikvariátech získat.

Losos labský

Prof. Dr. Antonín Frič se narodil roku 1832 v Praze. Jeho profesní život byl spojen s Národním muzeem. V roce 1854 převzal správu Zoologického oddělení a působil zde téměř šedesát let. Byl profesorem Karlo-Ferdinandovy univerzity, roku 1890 byl zvolen řádným členem České akademie věd. V ohnisku jeho zájmů byla kromě obecné zoologie a paleontologie také ichtyologie. Sepsal publikace České ryby (1859) a Losos labský (1894). V praktické rovině se zasloužil se o umělé rozmnožování ryb lososovitých. V roce 1871 zřídil na náklady obce Pražské v Luhu u Sušice první líheň na území Rakousko-Uherska. Zanedlouho po založení byl proveden první úspěšný pokus o umělé oplodnění pstruha a lososa. Antonín Frič zemřel v roce 1913 v Praze.

Plný losos.

Samice, která právě z moře přišla a v březnu u Litoměřic byla chycena.
1/20 přirozené velikosti. Váha 12 kg.

V Čechách jsou takové stanice lososí známy především z Litoměřic a sice jedna zvláště u rybářů proslulá v postranním rameni Labe, které nyní navigačními stavbami od hlavního řečiště bylo odříznuto.

Postup tahu lososího v Labi a Orlici lze následujícími údaji prvních lovů naznačiti:

Na Labi:

Litoměřice	Obříství	Labská Týnice	Opatovice	Kostelec	Žamberk-Čilák
1. února	únor	12. května	2. června	září	říjen.

(Srovnej „O rybářství v řekách českých" str. 3.)

Na Vltavě a Otavě:

Litoměřice	Praha	Horažďovice	Sušice — Dlouhá Ves
únor	březen	červen	červen — červenec.

Na hořejší Vltavě u Vyššího Brodu bývají lososi pozorováni teprve v říjnu.

Na ranější nebo pozdější tah lososů má jistě značný vliv menší nebo větší tuhost zimy a zejmena zdá se, že vyčkávají lososi odchod ledu, ačkoli jednotliví netrpělivci již pod ledem až k Litoměřicům, ano až i ku Praze proniknou.

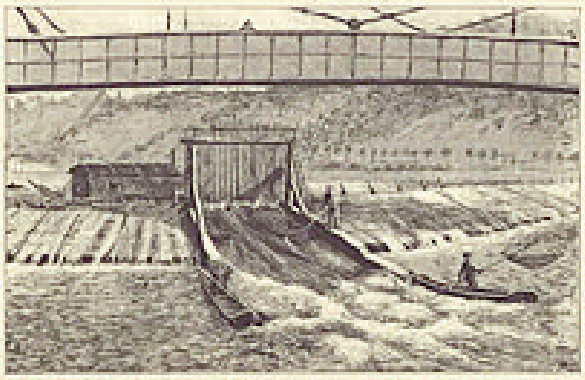
Přibližný průměrný počet lososů, ročně v Labi a jeho přítocích chytaných.

1.	Hamburk, od Lauenburgu dolů	1800	kusů
2.	Od Hitzakeru do Lauenburgu	500	„
3.	U Mühlenberku v Prusku	200	„
4.	U Wittenberku	150	„
5.	U Magdeburku	20	„
6.	V Sasku	150	„
7.	V Čechách: potok Kamenický	30	
	u Litoměřic	200	
	Štětí-Mělník	100	
	Praha	300	
	Otava od Horažďovic vzhůru	60	
	Vltava vzhůru od Prahy	20	
	Berounka	5	
	Labe až k Opatovicům	300	
	Orlice	40	
		1055	„
	Úhrnem	3875	kusů.

Statistika lovu lososa v Praze

ve vratech jezu pod mostem císaře Františka Josefa v létech 1877, 1878 a 1879.

1877	březen	1	kus	5·75	kg průměrné váhy
	duben	27	„	7·99	„ „
	květen	59	„	7·20	„ „
	červen	9	„	5·87	„ „
	červenec	3	„	5·00	„ „
		99	kusů		
1878	březen	1	„	9·26	„ „
	duben	76	„	6·93	„ „
	květen	157	„	5·75	„ „
	červen	81	„	6·29	„ „
	červenec	8	„	5·81	„ „
	srpen	24	„	4·51	„ „
	září	5	„	4·08	„ „
		352	kusů		
1879	březen	1	„	9·00	„ „
	duben	87	„	8·54	„ „
	květen	125	„	7·74	„ „
	červen	51	„	5·46	„ „
	červenec	33	„	4·92	„ „
	srpen	10	„	3·95	„ „
	září	2	„	2·20	„ „
		289	kusů.		

Chytání lososů na jezu pod mostem císaře Františka Josefa v Praze.
Vrata jsou uzavřena; za hřebenu jsou tužkky ke kolům připevněné. Ve vratech umístěny jsou dva koše ku chytání ryb. Pod vraty zvedá rybář čelem. Na čtnan po levé straně leží vrš a hůl s čepí hořící, vrané šichrů, jimž se pod vraty hrnutí, aby losos při zdržení otvírání vrat pro vory nepřekonal. (Bližší podrobnosti viz na vyobr. str. 4i.).

Otava u Annathalu nad Dlouhou Vsí.
V listopadu. V řece leží vrš; na pravo od ženy, přes řeku se berouci, jest trdlo, druhé pak v náhoně mlýnském v levo od vrby.
Dle skizy spisovatele kreslil prof. B. Bauše.

O budoucnosti lososa labského.

Zaměstnávav se 25 let přírodopisem lososa labského a zkusiv mnohé pro jeho zachování a rozmnožení shledávám potřebu zodpovídati otázku: „Jaký jest osud lososa u nás v budoucnosti?"

Bez přispění člověka chovem a štěřením bylo by úplné vyhynutí lososa při stálém přibývání vlivů jemu škodlivých jen otázkou času.

Co člověk za trvajících poměrů pro zachování a rozmnožení této nejkrásnější a nejdůležitější naší říční ryby učiniti by mohl a měl, lze shrnouti v následujícím:

1. Zřízení obvodů (revírů) pro štěření na dvou nejdůležitějších trdlištích lososa: na Otavě od Horažďovic vzhůru až na Šumavu a na Divoké Orlici od Lític až k hranici zemské. Na těchto dvou říčných tratích mělo by rybářské právo na útraty země býti vykoupeno a zejmena na podzim v době tření přísně střeženo.
2. Přísný zákaz lovu strdlic zejmena v krajině od Sušice vzhůru. Zákaz prodeje a koupě jich.
3. Přísné trestání lovu, prodeje a koupě lososů třecích od října do prosince.
4. Každoroční vysazování 1,500.000 až 2,000.000 kusů plodu lososího do pramenů řek.
5. Hubení tuleňů při ústí labském.
6. Odstranění sítí streethamských v Hamburku.
7. Zákaz zakládati továrny na cellulosu na pramenech Otavy a Divoké Orlice.
8. Zřízení úřadu stálého inspektora rybářství, jemuž by jako hlavní úkol svěřena byla péče o přesné provádění zákonů rybářských a jenž by otázkou lososa specialně měl se zabývati.

S rubrikou Z antikvariátních banánovek se loučí

Michal Šanda

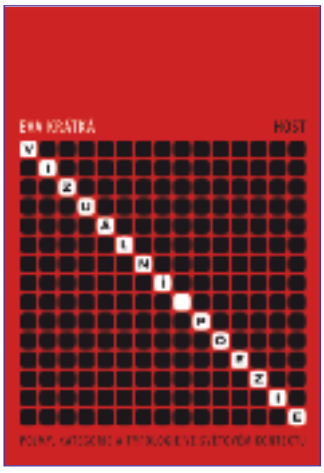
Lidé čtěte, čtěte, čtěte... a neblázněte!

Valpurga

Hrátky s kondicionálem nejsou nikdy zcela fér, ale zkuste to vydržet. Okupace a následná normalizace měly na některé umělecké směry zcela fatální vliv. Ti, kdo experimentovali s poezií, Josef Hiršal, Bohumila Grögerová, Ladislav Novák, Jiří Kolář, Josef Honys a mnoho dalších, mohly svou tvorbou výrazně ovlivnit obecnou vizualizace u nás i ve světě. Možná by to mělo vliv na kvalitu reklamy, možná by někteří z nich skončili (aspoň teoreticky) až někde u graffiti. Jenže bez možnosti mezinárodní výměny ukázek, nápadů, bez téměř každodenní propojenosti jejích jednotlivých aktérů zmizela tahle část kultury na dlouhou dobu z agory. Dnes je to pro většinu literárních badatelů už jen slepá cesta. Kde máte příběh? Vždyť to jsou jen taková pořadová cvičení písmenek. V knize Evy Krátké se dozvíte vše: o historii, typologii, o českém „příspěvku“... Jenže už je to, promiňte mi, jenom panychida.

Eva Krátká: Vizuální poezie. Pojmy, kategorie a typologie ve světovém kontextu (Host)

Vyučený „umělecký zpracovatel dřeva“ a absolvent evangelické bohoslovecké fakulty. Jako kdyby obě tyto skutečnosti definovaly Pazderu spisovatele. Estetická a stavozákonná práce s jazykem i tématy. Téměř padesát krátkých textů, opulentně doprovázených ilustracemi Michala Machata. Vyvážená a zároveň synergická symbióza slova a obrazu. Nezařaditelnost povahy mikropovídek, které nejsou ani zaumné, ani s dryjáčnickým tahem k pointě, vyvolává spíše pocit jakési posvátné jurodivosti. *Počal se vědomě, ale ještě spíše podvědomě ukončovat. Oddal se mření – tomu přibližování se nicotě. Zastavit čas, to byla jeho nejvlastnější touha. Mozek mu vymrzl ve vichru nad městem.*

Pater Pazdera Payne: Úkazy (Milan Machat)

Porovnávat vstup do 21. století (který jsme zažili) se vstupem do 20. století (který známe jen zprostředkovaně) je legitimní způsob jak obnažit, v oblasti kultury, bez zbytečných tapet nudu a šeď „uměleckých“ výbojů dneška, i když jsou na první pohled velice barevné. Zásadní význam období belle époque (krásných časů), v českém kulturním prostoru obzvláštněné manifestem České moderny (1895), který vlastně dobíhá a působí ještě dvě následující dekády, si díky první světové válce příliš neuvědomujeme a nedoceňujeme jej. Autorka sleduje teoretické diskuse té doby, umělecké směry (secesi, novoklasicismus, expresionismus a tzv. kuboexpresionismus), jejich představitele (bratři Čapkové, Weiner, Langer), divadelní tendence a dva konkrétní „případy“: ve studiích o téměř neznámém Františku Kholovi a Josefu Karlu Šlejharovi. Přitom stojíme u možná nejvydatnějšího pramene současnosti.

Eva Štědroňová: Hledání nové modernosti. Studie o české literatuře na počátku dvacátého století (Host)

Jakub Šofar

Ať si každej Valpurga

Vyšlo:

Tak jsem se podíval náhodou do zrcadla. Co to tam stojí za chlapa? To není postava do téhle současnosti (slovo „téhle“ je docela důležité). Haló, poraďte mi, co s tím mám udělat?…

Dva slovutné časopisy zase změnily svoji vizáž. Ale ne pouze tím, že místo heny začaly používat dermacol. Změnily i formát. Zpráva pro ty, kteří ještě jako předpotopní veleještěři papírové výtisky uchovávají do schrán jménem knihovna, nemilá. *Prostor* i *Host* patří k těm, jež vycházely v samizdatové podobě (*Host* dokonce víceméně navazuje na legendární *Host do domu*, který vydával v letech 1954–1970, do č. 8/1970, Československý svaz spisovatelů), a po roce 1989 se překlopily do nových poměrů.

Prostor mění svoji podobu potřetí – a celkem pochopitelně. „Budovatelský“ étos návratu do normálnosti (nikoliv normality) už vyčpěl (to není posměšné, to je realita), lidé táhnoucí obsahovou káru už mají vypsáno. A spojování s nadrealitou tohoto světa, o které se redakce pravidelně pokoušela (prostor pro transpersonalitu), se ve výsledku jaksi míjelo (ale možná se mýlím, možná že čas Vodnáře opravdu nastává, ale nebo taky ne; třeba je to jen klasický problém, když nevíme sami co se sebou). Dvě čísla v novém kabátě je zatím těžko posuzovat. Princip střídajícího editora, který naplní žurnál podle svého na dané téma, může být úspěšný, otázkou je, kdo má být cílovou čtenářskou skupinou. Snaha o částečnou výměnu cíle je smysluplnou „pragmatickou“ představou, ale je to v branži jedno z nejtěžších a z nejméně úspěšných zadání. Každopádně této zásadní omlazovací kůře neodpovídá grafické zpracování, nejenže že nepomáhá, ale jde proti smyslu. Kdyby žádné nebylo, tak se nic nestane, možná by to bylo lepší.

Na rozdíl od toho *Host* se obsahově nějak nemění, to jen šéfové zaveleli, že je čas

Snaha o částečnou výměnu cíle je smysluplnou „pragmatickou“ představou, ale je to v branži jedno z nejtěžších a z nejméně úspěšných zadání. Každopádně této zásadní omlazovací kůře neodpovídá grafické zpracování, nejenže že nepomáhá, ale jde proti smyslu. Kdyby žádné nebylo, tak se nic nestane, možná by to bylo lepší.

vydává co chce...

Nebo se vzbouřil grafik? Nebo je to jen tak... aby se něco dělo? Hlavně, že se něco děje, když se víceméně nic neděje. Literární událost roku: změna formátu.

na další facelit, v dějinách *Hostu* asi stý (to je samozřejmě nadsázka). OK, pokud zůstane formát stejný, proč by to nemohlo být namalováno a poskládáno zase nějak jinak (i když nechápu, že něco nemůže zůstat trvalejší). Ale formát stejný není... Nemůže snad mít dnes někdo představu, že „vylepčování" formy má vliv i na obsah, zvláště u literárního časopisu. Nebo se vzbouřil grafik? Nebo je to jen tak... aby se něco dělo? Hlavně, že se něco děje, když se víceméně nic neděje. Literární událost roku: změna formátu.

Haló, tady se hlásí Pedro Rodriguez s technickou. Co kdybyste se pochlapili (a poženštili), a každé číslo *Hosta* by bylo úplně jiné? Včetně papíru, ceny a tiráže. Kruciž, to bylo konečně něco avantgardního. Možná by o tom napsali i v nějakém mainstreamu.

Vyjde:

Jen abychom si nemysleli, že současné evropanství je známka punku. Pro ty, kteří mají vedení „vedené" pod zemí, tedy, že je to vynález poslední třetiny 20. století. Naopak, národ husitů a adamitů to věděl minimálně o půl století dříve. Vyplývá to z připravovaného sborníku *Evropanství není lehký průmysl*. Důkazem budiž například báseň Emanuela z Lešehradu *Jsem Evropan* (*Škeble oceánu*. Praha: Alois Srdce, 1934): *Hudba měst v sluch mi zvučí. // Ulice září mně v očích. / Má krev je hluboká, prudká jak řeka. // Bujím mezi budovami // jako kapraď mezi buky (...) Jsem Evropan: // Přišel jsem s Evropou v báječné době, / kdy vynořila se na božském býku z pramoře světa / a octla se na žírné, plovoucí souši.* Předpokládáme, že o termín „božský býk" se strhne mediální bitva, kterou nakonec vyhraje senátor Veleba.

Ze starých letopisů

Stačí letmý dotyk,
a už fotí.

Kotyk

Pedro Rodriguez

Valpurga

Vlastizrada?

Kniha sice svému autorovi „získala“ Státní cenu za literaturu; je však natolik objemnou, že se zřejmě bestsellerem nestane...? I když. Kdoví?! – kolikrát už jsem ji chtěl nechat doma, odložit, ponechat strýčkovi příhodovi... Neboť je také poněkud neskladnou – a její závažnost uhadujeme nejdříve podle váhy. Váží, občas i zavazí, stává se zavazadlem nikoli příručním, ale obouručním. Ale přece: Toužíš vědět, co k čemu se v ní říká, koho a proč její autor odmítá (vlastně – spíše co než koho), koho oslovuje, koho oslavuje. Čteš tedy; i v tom vlaku: nohy a záda bolí, krajina ubíhá neznatelně, měl bys už už vystoupit – zbývá však ještě tahle stránka.

Vlastizrady Petra Krále mne takto zaujaly a zajaly nikoli proto, že bych mohl a musel se vším bezezbytku souhlasit. Ale proto, že mne – poznovu – učí myslet: zaujímat stanoviska vlastní. Nesouhlasíš-li, medle pověz, proč, s kým a s čím. Formuluj, snaž se býti přesný. Kryla tedy považuješ za většího básníka, než jakým jej vidí pisatel? Řekněme: pro jeho rýmovou techniku. Není však v tvém zaujetí přítomen také sentiment? – se vzpomínkou na noci u ohýnku s kytarou (na niž samozřejmě hrál někdo jiný), na příliš snadný odboj za poslechu přeskakující desky, na jemně podnapilého a notně skeptického, tedy velmi lidského barda za jednoho z jeho posledních koncertů. A tolik tehdy smutného...? Umíš přiznat, že jsi se svými argumenty neobstál ani na oné Petrem Králem kritizované *akademické půdě*, kdyžtě ti na olomoucké konferenci kolegové docenti a profesoři oponovali, kterak osvěživě působilo onehdá Královo stroze přesné Nekryluju!?

Zkusím si vypomoci banálním příměrem z oblasti, jíž jsem se dlouho, usilovně a neúspěšně věnoval: To, čím jsem byl strháván, nazval bych tahem na branku. Tedy úsilím po dosažení – přestože si nemohu být pokaždé jist úspěchem, gólem. Vlastně asi nejzřetelněji je to zpodobeno ve Královych kulinářských hlídkách po jeho občasných návratech do vlasti na počátku 90. let minulého století: kromě nedostatků při přípravě krmě si tolikéž všímá prohřešků při jejím podávání, respektive a konkrétně: nudících se neochotných číšníků. Upozorňuje, že přece i je samotné to může ba-

Spíše vlastivěda!

vit teprve, budou-li svoji práci dělat se zaujetím, se zájmem o hosta.

Což se (rozvedeno do ostatních oblastí Králova zájmu: výtvarného umění, divadla, hudby / zejména jazzové, filmu a literatury) koneckonců dotýká veškerých našich tvůrčích snah (s tím připodotknutím, že tvůrčí by měla býti i recepce a interpretace těchto snah): děláme-li už něco, dělejme to pořádně. A v jistém smyslu dokonce bez-ohledně: totiž s ohledem toliko a především na věc samu (ne pro úspěch, potlesk, zisk či panující tendence / anebo proti nim).

Zde už se dostávám k něčemu, co je Petru Královi občas vytýkáno – nikoli neprávem, leč trochu nesprávně. Některým z recenzentů se nepozdávají zejména meta-literární Královy polemiky z počátku nového tisíciletí: zdá se jim, že jimi vstupuje do uvažování o naší soudobé literatuře závan poněkud nakyslý. Leč popravdě: Umění polemiky a verva, s níž jej využívá, jsou našemu autorovi vlastní už od jeho surrealistických začátků (tiskem zaznamenaných od šedesátých let minulého století) – a své zaujetí si přináší též do nové vlasti (vlasti volbou stejně jako vyhnanstvím), Francie. Ani zde neubírá na ostrosti záběru, ledaže tento – s opuštěním jednostranně surrealistických premis – rozšiřuje. Apropos: Ale ještě doma se svede pěkně kysele pousmát třeba nad takovým Člověkem z půdy (jehož záznam připraví o mnoho let později úděs autoru této recenze) anebo nad *zkamenělou* inscenační praxí divadel malých forem. Také si říkám, zdali to, co někdejší Královi recenzenti vnímají co kritiku jdoucí *ad hominem*, nebylo by funkční či dokonce inspirující chápat co kritiku mířící *ad rem*. Dokonce i tam a tehdy, pokud s Králem nebudeme chtít souhlasit (za sebe však přiznávám: takového Vojtu Němce si bez Věry Linhartové představit nesvedu; a jako autor i jako kritik se rád nechávám zaúkolovávat toliko svojí zvídavostí). Nu, a zda bychom nakonec také onu ochotu a připravenost bíti se neměli pokládat spíše za chvályhodnou…?

…když už budeme chváliti Královu sečtělost, jeho široký kulturní rozhled, bohatou slovní zásobu či přiléhavou obraznost jeho textů, jichž esejistický esprit byl v posledku školen rozhledem přinejmenším evropským (snad by bylo lze našim adeptům doporučiti vyjet alespoň na chvíli někam ven – a domácí hemžení tak vidět z jistého odstupu / zároveň si k němu vytvořit pozadí oné jiné, druhé, poznávané a přijímané kultury), pokud jej (buď přes, buď pro jeho *pěší metafyziku*) nazveme stavitelem mostů (zejména mezi kulturou naší a francouzskou; leč také mezi rozličnými uměnami: až do využití výtvarné či hudební terminologie v literárněvědné esejistice).

Petr Král zkrátka umí vadit. Narazíš na něj pokaždé, když si zkracuješ cestu líbivou nepřesností. Ne nutně tehdy, pokud mu nepřitakáš. Ovšem tehdy, pokud věci nedomýšlíš. Olbřímí konvolut Královy publicistiky od šedesátých let po současnost pojmenuješ tedy: Objev? Úžas? Údiv? – možná němým pozvednutím obočí nad vším, co bylo tak nasnadě, že zatím (mnou) nespatřeno.

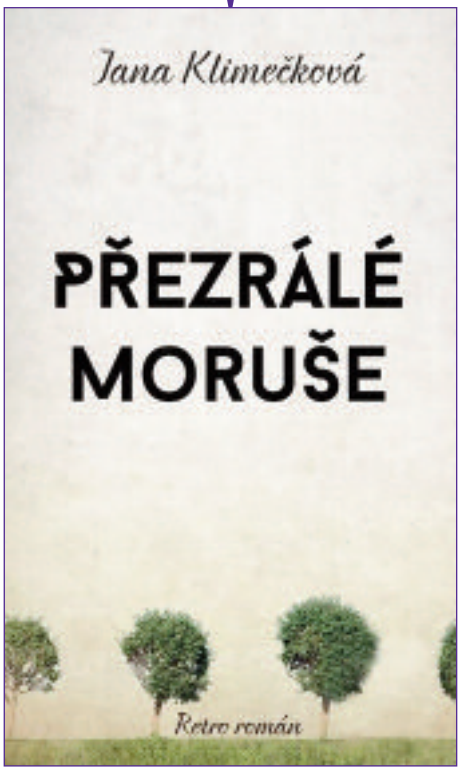
Ivo Harák

Petr Král: Vlastizrady. Torst, Praha 2015

Leč popravdě: Umění polemiky a verva, s níž jej využívá, jsou našemu autorovi vlastní už od jeho surrealistických začátků (tiskem zaznamenaných od šedesátých let minulého století) – a své zaujetí si přináší též do nové vlasti (vlasti volbou stejně jako vyhnanstvím), Francie.

Valpurga

Příliv vyprávění

Z hlediska současného literárního života je zjevné, že kulturní veřejnost, dá-li se o ní mluvit, má zavedené knižní favority: dokazují to i nominace na nedávnou (nebo na loňskou, předloňskou...) Minerálkovou cenu. Proč se však nevrátit k titulu, který nepatří k nejžhavějším novinkám české prózy, dále který nemá a nebude mít čáku na jakékoli prestižní literární ocenění, přesto ale nejde o dílo, jež bychom mohli a měli smést s pohrdavým verdiktem ze stolu? Což mu vesměs hrozilo a stále hrozí? Pak je tu ale ještě další zatrolené riziko: budeme-li se zatím jménem nevyvolanou knihou ve vší vážnosti zabývat, dá se to bez mrknutí oka označit i za kritické selhání non plus ultra. A šmytec.

Není však selhání jako selhání a toto varování by se nemělo stát důvodem k trýznivým výčitkám: vždyť proč by si literární kritik neměl poradit s texty, které jsou plně ponořeny do životní banality? A dokázat postřehnout, že předkládaná výpověď, byť má takřečené mouchy a různé nedostatky, si i tváří v tvář nebezpečí literární banalizace zachovává určitý nadhled a přesah? Vyprávění na samém pokrají určitého zbanálnění všeho a vším se navíc dá označit i za svého druhu návrat k neorealismu. Čili i za návrat k někdejší vlně „prózy všedního dne“, k sociálním příběhům realistického ražení, k tomu, čemu se v literární produkci zvláště v zahraničí někdy říkává „sociografická beletrie“.

Román (neprodleně se ptejme, zda jde opravdu o román) východočeské prozaičky Jany Klimečkové má asi nejméně šťastný název, na nějž mohla autorka přijít, totiž: Přezrálé moruše. Hojné jedovatosti na toto téma, jež máme na jazyku, však velkoryse spolkněme a popojděmež o krok dál neboli k textu knihy a přelouskejme ho (případně ji) se zájmem. Není a nebude to pranic jednoduchého: vždyť čítá přes pět stovek stran a postaru řečeno se jeho rozsah dá odhadnout přibližně na třicet autorských archů. Následující exkurs možná není nezbytný, leč konstatujme, že Klimečková je absolutní homo novus české literatury, zato homo novus plodný a pilný. Vrhla se na spisovatelství nejspíše až v důchodovém věku (je-li mladší, upřímně se omlouváme a nic by jí to beztak na cti netratilo) a po odchodu z významné funkce (dotáhla to na ředitelku Úřadu práce v nejmenovaném krajském městě), přičemž kromě „Moruší“ už stačila vydat dvě čtenářsky přitažlivé prozaické romance: snad se dá ve zkratce naznačit, že i tematicky chtějí být co nejatraktivnější: ta první se odehrává v 18. století (Kočárová cesta), ta druhá v 19. století (Chlebani). Taková Eliška Krásnohorská by však, coby učiněná herdekbaba, dala naší novopečené romanopiskyni co proto!

Objemná kniha *Přezrálé moruše* tlumočí zcela jiné gusto a především představuje jiný žánr. Nikoli náhodou ho sama autorka v podtitulu označuje za „retro román“: vskutku o retroroman jde. Ze všeho nejvíce se zejména v tomto případě chceme vystříhat jakéhokoli přetlumočení dějových linií, neboť jednak to literárněkritickému výkladu nepřísluší a svědčí to o nicotné interpretační invenci, jednak bychom informacemi o nich zahltili sami sebe i čtenáře Dobré adresy. Podstatné je, že jde o značně autobiograficky laděný, lineárně uchopený „příběh“ čili o široce (nebo: do široka) klenutý obraz (nebo obrázek?) životního běhu jedné generační mluvčí (teď už můžeme prozradit, že jde zpočátku o dívčí, pak už o babičkovskou hrdinku), narozené v závěrečné fázi druhé

aneb Takoví jsme byli

světové války. Čili kráčí o historii jednoho „dítěte svoboděnky“.

Pomineme-li dosti kusou a málo analytickou závěrečnou část, líčící polistopadové poměry a zvraty ve vypravěččině osudu, těžiště tohoto textu jednoznačně tkví a spočívá v zevrubném vylíčení života české společnosti od konce let padesátých do konce let osmdesátých 20. století. Žádný biedermeier! Maně nás napadá titul jedné zapomenuté knihy Josefa Svatopluka Machara, tj. Pět roků v kasárnách. Tady ovšem nejde o pouhých pět roků, nýbrž o dlouhá, předlouhá tři desetiletí, strávená nikoli přímo v kasárnách, nýbrž v armádou řízené zbrojovce, v níž je autorčina Eva po léta zaměstnána jako civilní pracovnice. V ní žije a prožívá „celý život“, jenž je pouze a jenom takový, jaký může „obyčejný člověk“ někde daleko od Prahy (vzdálen od velkoměstského myšlení a jednání povýtce mentálně, rozhodně nikoli kilometrově) žít a prožívat – a o tom se píše na několika stovkách stran.

Není ovšem proud (zde: příliv) vyprávění jako proud vyprávění. Namátkou v některých dílech Gabriela Garcíy Márqueze (nesrovnáváme dva nesouměřitelné tvůrce, pouze jejich způsob vyprávění) jde o proud líčení směřující k postižení epiky dějin a lidského osudu, v případě „Moruší“ jde rovněž o epiku svého druhu, převážně však a záměrně o kvaziepiku, o nepřestajné hemžení a kolotání či o bezednou všehochuť pod povrchem „velkých“ dějin, čemuž má sloužit onen příliv mikrosituací a mikroepizod možná víc než paraepické nazírání života a světa. Vytrhnout z jejího maxitextu jednu pasáž může být značně ošidné, nicméně se o to nyní pokusíme, ačkoli s nemalými rozpaky. Vezměme proto autorčin tlustospis do ruky a zcela nahodile ho otevíráme… vida, na straně 237. Proč ne! Slyšme tedy a čtěme:

„A uděláme si smaženici, v závodce se stejně nevaří, nikdo nám nemůže vytknout, když si v pracovní době připravíme nějaký ten blaf, abychom tu hlady nepochcípaly, usoudily a rozhodily si úkoly. Eva /hlavní hrdinka, pozn. V. N./ se přihlásila k sádlu, nadloubá ho doma z hliňáku, mají ho plný od babičky. Ela se hlásila k vejcům, tchýně má dvacet slepic, vejci ji zásobí vrchovatě, cibuli šlohnou na polním, beztak se tam letos už dost nadřely, to by tak scházelo, aby si nemohly za to všechno vytáhnout pár cibulí. Koření a sůl donese Heda, chleba koupí ráno cestou do práce Věra. Ráno si odpíchly, posilnily se kafem a pak se postupně vytratily na parkoviště, jediná Heda zůstala hlídat kancelář. Vyrazily do Pepkova rajónu, ten na jednom místě uvolnil pletivo a byli v porostu, kam se normální člověk nedostane a kde skutečně bylo hub, že bys je mohl kosou sekat. Za chvíli měly tašky plné, Ela se obětovala, svlékla svetr, svázaly rukávy a nasbíraly i plný svetr. Vrátily se do fabriky.“ Atd.

Ano, jde o prózu všedního dne par excellence a dovedenou ve výrazné míře i někam ad absurdum: všednodennost zde dominuje ve všem a nic jiného není důležité. Když dojde na Dubčeka, padne o něm leda zmínka, když dojde na Havla, skoro nikdo v městě nemá ponětí, kdo to je. Zato sovětské tanky v srpnu 1968, to je událost nade vše, takže i budoucí arcinormalizátoři jsou krapet vteřin statečnější než sedm statečných. Obecně vzato platí, že zážitky a výjevy ze šedesátých let, z času hrdinčina mládí, jsou podány mnohem živěji a v hypervšední poloze zajímavěji než stovky stran o „neproniknutelné šedi období normalizace“: opravdu totiž šlo o neproniknutelnou šeď a o to horší se jevila „daleko od Prahy“. Připomeneme-li si proslulou mantru, že co je nahoře, to je vždy i dole, Klimečková se drží všeho, co je „dole“, leč co všednodenní bytí naplňovalo bezezbytku: intriky a pikle v zaměstnání, role „referentky přes poklopce“, kuchyňské záležitosti, úsilí získat bydlení, fronty v krámech, příchod ratolestí a posléze i vnoučat, manželská nuda a též dýchavičná, o to hojnější mimomanželská erotická nenuda. To „nahoře“ tady mohlo znamenat získání bytu, zboží z obchodů a dobře situovaného milence. Z nekončícího přílivu vyprávění se nakonec jakž takž vymodeluje neumělé, leč nezvratné a neúprosné svědectví: ano, takoví jsme byli, ano, takhle jsme žili.

Osou vyprávění Jany Klimečkové, pro něž se hodí proslulý slogan „život píše romány“, je metoda, kterou lze pojmenovat jako „detailismus“. Za olbřímím světem detailů neprosvítá téměř nic z toho, o čem se rozepisují „vážné“ prózy. Detail tu není symbolem, je vším: vše je tu jedině a jen detail. Včetně detailu přezrálých moruší před fabrikou coby všednodenní metafory činorodě promarněného života.

Vladimír Novotný

(Jana Klimečková: Přezrálé moruše. Retro román. Moravská Bastei MOBA, Brno 2015.)

Amálie

Jáchym Topol: Citlivý člověk

Vknihkupectví Ostrov pokřtil ve čtvrtek 6. 4. Jáchym Topol svůj nový román Citlivý člověk.

Foto Michal Šanda

ZRCADLO SVĚTA

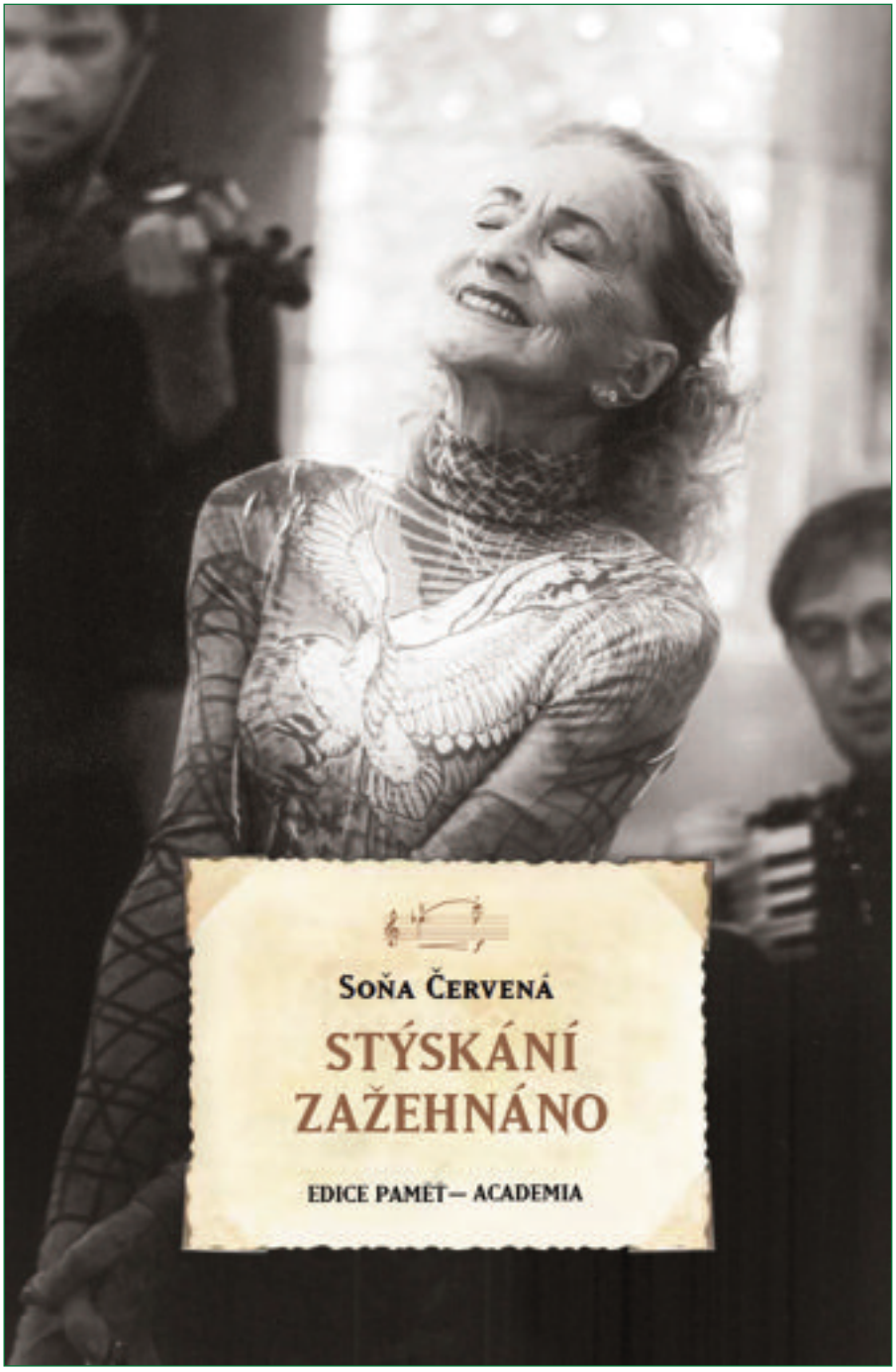

Amálie

Nakladatelství Academia doporučuje

Soňa Červená: **Stýskání zažehnáno**

Operní pěvkyně a herečka Soňa Červená rekapituluje po svých devadesátých narozeninách právě dovršené čtvrtstoletí od návratu ze světových scén do vlasti. Ačkoli vše směřovalo ke klidnému odpočinku, po čtyřicetileté operní kariéře v Německu, Rakousku, Švýcarsku, Francii, Anglii a USA a po činoherním působení v Hamburku, New Yorku, Hongkongu a Sydney se jí doma otevřely další, nečekané umělecké možnosti. Navzdory věku, díky železné píli a všestrannosti talentů se vrátila na operní i činoherní scény, na koncertní pódia a filmová plátna, do rozhlasu i televize a začala psát. Vše s úspěchem a ohlasem mimo jakákoli očekávání. Kniha Stýskání zažehnáno navazuje na paměti nazvané Stýskání zakázáno a na knihu Můjváclav.

DOBRÁ ADRESA

KAPITOLA ČTVRTÁ

NIKDE NEJSEM ŠŤASTNĚJŠÍ NEŽ NA JEVIŠTI

(*Harmonie* 2007, č. 7, Miroslava Štípková)

1993

Za tento rok jsem hrála pro Thalia Theater celkem 105 představení, z toho dvě premiéry s několikatýdenními zkouškami a ještě dva zájezdy: do Ludwigshafenu a New Yorku. Měla jsem čas jezdit do Prahy? Ví Bůh, že neměla. Ale: Přála jsem si *být* v Praze? Nevím. Stihla jsem přece zajet do Mentonu, Paříže, Amsterodamu, Frankfurtu. A jen jedinkrát do Prahy – na konci roku na čtyři dny. Kam mě to táhlo víc? Na jeviště. Jak bych byla mohla vypovědět smlouvu Thalia Theater a žít v Praze život nicnedělajícího navrátilce? Po návštěvě Prahy před dvěma roky a po prvních vítáních mě hluboce zasáhly zlomky vět: „...no jo, ty jsi SI utekla" – „za úspěchem" – „za luxusem" – „tobě se to žilo!" ... „ale co my?" – „víš ty vůbec, co to bylo za hrdinství tady zůstat? Tady přežít?"

Ano. Eskamotérství. Muselo se předstírat, lhát, podvádět. Kdo podváděl, okrádal stát, kdo nepodváděl, okrádal rodinu. To byl jediný možný odboj, zakulišákovaná ilegalita. V jakém děsivém útisku a ústrku se tu přežívalo! Ještě teď

někdy zaslechnu podlézavou opatrnost, sebeprospěšného zalhání. Jako by tu stály proti sobě dva tábory Čechů: ti, co zůstali (každý důvod respektuji), a ti, co odešli. Mnozí se už nevrátili: vědci, lékaři, umělci, sportovci. Mnoho elitních Čechoslováků jsme ztratili v nenávratnu.

Když to někdo znevažuje, že utíkat nebyla odvaha, nýbrž zbabělost, zeptám se ho, zda on by zůstal v hořícím domě a nepokusil se zachránit.

Ale vzpomínám si i na opačné tragédie: šéfdirigent Národního divadla Václav Talich byl po nacistické okupaci odsouzen proto, že zvedal svou taktovku v nesprávný čas. Měl ji schovat „do šuplíku"?

Wilhelm Furtwängler, německá dirigentská hvězda, byl obviněn, uvězněn a odsouzen za to, že setrváním v Německu podporoval nacismus! To, že ilegálně pomáhal Židům, že v okupované Praze trval na koncertním programu proti instrukcím z vyšších míst – na Vltavě a Novosvětské – nic mu nepomohlo, byl provždy vyřízen.

A Vlasta Burian, komik, který by bez jemností češtiny nemohl být komikem! Byla dlouhá řada umělců, kteří zůstali, nemohli, nechtěli emigrovat – ale zpívat a hrát, to se nedalo odložit o čtyřicet let.

Raději otvírám kalendář 1993 a čtu, co se celý rok dálo v Hamburku nad Labem.

Prosincová premiéra *Alice* (ještě 1992) přinesla ovace a ohlas, přesto si myslím, že na *Ridera* nedosáhne. Leden 1993 pokračoval ještě třikrát *Alicí*, dále mou tehdy nejoblíbenější rolí Nely v Beckettově *Konci hry* (6., 20., 21. ledna) a dalším *Black Riderem* (27., 28., 29. ledna).

Květina v Alici (foto Oliver Frantisch)

Únor 1993 začínám v TIK-Kampnagel odpoledním opakováním koncertu písní Zary Leanderové (6. února), hned večer a pak dál se hraje *Zajíc, zajíc* (6., 7., 24. února), s *Alicí* jsme vyjeli hostovat do velké divadelní haly v Ludwigshafenu (3× v únoru) a „doma" v Hamburku opakujeme *Konec hry* (2× 19. února).

V průběhu března 1993 se dávala čtyřikrát *Alice*, třikrát *Zajíc, zajíc* (6., 7., 14. března) a *Konec hry* (28. března).

V dubnu 1993 *Alice* (1., 3., 4., 10., 11., 12. dubna), *Black Rider* (14., 15., 16. dubna) a *Zajíc, zajíc* (29. dubna); v dubnu jsme také začali zkoušet Shakespearova *Othella*.

V květnu 1993 zkoušky na *Othella* vrcholily; celý koncept byl – jak bych to řekla? – posunutý: mne režisér obsadil jako Dóžete benátského (!); po premiéře (8. května) bylo publikum mírně bezradné – možná, že to byl účel. *Othella* jsme pak hráli (10., 11., 12. a 22. května); vracela se *Alice* (14., 15., 16., 17. května), vracel se *Zajíc, zajíc* (22. odpoledne a 23. května) a znovu *Alice* (26., 27., 28. května) a *Black Rider* (30. a 31. května).

V červnu 1993 byl pětkrát *Othello* (3., 4., 23., 24., 25. června), třikrát se hrála *Alice* a na konec sezony blok osmi *Black Riderů* (až do 30. června).

Byl to pro mne intenzivní půlrok. Dostala jsem odměnou delší dovolenou a užívala jsem si Mentonu, moře a domácnosti s místní kočičkou, která rozuměla jen česky.

Sezonu v Hamburku jsme začínali až v září 1993, samozřejmě *Black Riderem* (17., 18. září) a *Alicí* (3× od 20. září). V říjnu čtyřikrát *Alice* a záskokem jsem převzala roli Chůvy ve Strindbergově *Otci* (27., 29., 30. října).

Květina v Alici (foto Oliver Pantlach)

V Mentonu

V listopadu 1993 jsme ještě hráli Strindbergova *Otce* (4. listopadu), ale začaly zkoušky na Pirandellovy *Obry z hor*. Velké obsazení, hodně menších rolí. Všichni jsme se snažili pochopit Pirandellovy asociace, náznaky, metamorfózy a vytřídit sny od skutečnosti. Jestli režisér o tom věděl víc, nám to neprozradil. Copak mně, mně bylo hej, mne musel na 14 dní omluvit ze zkoušek, protože *Black Rider* odlétal do New Yorku. Hostovali jsme desetkrát v Brooklynu ve velikém Brooklyn Academy Theatre (od 20. listopadu do 1. prosince).

Na jeden zážitek z tehdejšího New Yorku si přesně vzpomínám, vryl se do mé paměti jako některé vizionářské scény z filmů Woodyho Allena. Asi v poločase našeho hostování nás, několik sólistů z *Black Ridera*, oslovil zastupující ředitel Thalia Theater Ludwig von Otting, který náš zájezd doprovázel.

Ludwig byl pro nás vzorným ředitelem, byl kdykoliv k zastižení ve své malé kanceláři v podkrovním patře, zastával se herců, kde mohl; při nočních, hluboko přetažených zkouškách, kdy kantýna už byla dávno zavřena a my nemohli, bíle nalíčeni, opustit divadlo, objednal pizzy a džusy, zkrátka snažil se pozvednout náladu. (Promiňte, ale Ludwiga jsem musela představit, je téměř hlavní postavou oné noci.)

Hudbu pro Bobovy a naše první dvě společné produkce napsal Tom Waits. Třetí nabídku odřekl, protože se nacházel na jakési *nature wawe* – přírodní vlně – a odstěhoval se s rodinou do kalifornských luhů a hájů nebo tam někam a učinil se neviditelným.

Ludwig von Otting měl tedy za úkol v New Yorku zakoketovat s Lou Reedem a první náznak kontaktu se zdařil. Před

asi desátým představením *Black Ridera* se Ludwig obrátil na pět sólistů, zda bychom byli svolni Lou Reedovi předzpívat, rád by nás poznal, má-li pro nás psát hudbu. Podivili jsme se, proč ještě nepřišel na naše představení? „No právě, to je to! On jde jenom tam, kde se hraje výlučně jeho hudba; nikam jinam. Dostali jsme termín na zítra v noci po našem představení, máme přijít do jeho ateliéru." – „Aha." – „A ještě něco: přál by si slyšet jenom svoje písně." – „Do zítřka?" Ludwig nám všem rozdal stoh CD. „Moc vás prosím, každý si z toho vyberte jednu píseň, korepetice jsou možné zítra celý den, kdykoliv si budete přát."

Této pro mne exotické hudbě jsem s nedůvěrou ještě téže noci naslouchala, až jsem našla nekonečně utahané rekviem nazvané *The Cremation*. Dopoledne jsem korepetovala s naším výborným pianistou a dirigentem Joernem Brandenburgem. Večer se z několika šaten ozývaly nikoliv písně z *Black Ridera*, nýbrž Lou Reeda. Představení končilo ve 22.30, ve 23.30 jsme měli být u Lou Reeda v newyorském West Endu.

Rychle jsme se odlíčili, maskérky nás přepudrovaly a nakrášlily, Ludwig objednal taxíka, takovou tu dlouhou „stonožku", a pro každého z nás dal připravit sendvič a horkou kávu. Brooklynský most byl jako vždy ucpaný, ale protroubili jsme se do West Endu pár minut po půl dvanácté. Ateliér byl nevím ve kterém poschodí. Schody, výtah, ateliér. Šatnářka nám odebírá kabáty a oznamuje *guturálním* hlasem: „Lou se opozdí. Some coffee?" Čekáme. Čekáme půl hodiny, tříčtvrtě hodiny, popadá nás únava a vztek. O půl jedné v noci vchází pomalu Lou Reed s muzikanty.

Omluva? Vysvětlení? Zastavil se uprostřed místnosti: „I hate singing. Who is first?" Ludwig von Otting se prosebně díval od jednoho k druhému. Trapné ticho… Někdo to přece musí zachránit?! Přemohla jsem v sobě svého egodubianta

a prohlásila zbytečně nahlas: „I am first!" Lou Reed si otráveně přitáhl židli přímo před pódium a já s naším pianistou začala: „Well, the coal black sea…" Po první sloce chtěl Lou už vstát, ale já ho vytrestala a začala jsem druhou sloku.

Když jsem skončila, bylo chvilinku ticho, to ticho, které tak miluji, než zazní potlesk. Potlesk nezazněl, ale Lou Reed se vyhoupl ke mně na pódium a – pozor! – políbil mi ruku. Ledy byly prolomeny, ostatní „castingující" výborně předvedli své daleko těžší písně a šťastný Ludwig von Otting nás ve tři hodiny ráno dovezl stále ještě čekající „stonožkou" do hotelu. Přesto – anebo právě proto – byly to dva hezké týdny ve vánočně předekorované Americe.

Hned po návratu jsem se zapojila do zkoušek na *Obry z hor*. Zkoušelo se už na jevišti, ale jinak se toho ani tak moc nepohnulo. Nebylo kam. Premiéra se konala 11. prosince 1993, další představení (2x) 18. prosince. Rok skončil trojicí *Black Riderů* (25., 26. a 27. prosince) a Strindbergovým *Otcem* (28. prosince).

A
málie

Nakladatelství dybbuk chystá

Radek Fridrich: **Ptačí řečí**

Kde?

vřeštivě

tschak kvek

Kde?

letící krátké

jek jek

Kde?

cirkulárkovité

dzéééééé

dzéééééé

Kde?

dzéééééé

dzéééééé

Kde?

dzéééééé

dzéééééé

Kde?

Amálie

V hluboké průrvě

Gru gru grú
Gru gru grú
Gru gru grú
Cici
Gru gru grú
Gru gru grú
Gru gru grú
Cici
Cici dede
Cici dede cicici
Cici dede cicici
Cjy cjy cyj cyj
Cjy cjy cyj cyj
Cjy cjy cyj cyj
Gru gru grú
Gru gru grú
Gru gru grú
Cici

V kleci

drátěný zpěv

J	J	J	K	J	J	J	K	J	J
e	e	e	i	e	e	e	i	e	á
h	h	h	p	h	h	h	p	h	?
y	y	y	p	y	y	y	p	y	J
t	t	t	k	t	t	t	k	t	á
j	j	j	e	j	j	j	e	j	?
á	á	á	p	á	á	á	p	á	J
k	k	k	p	k	k	k	p	j	á
e	e	e	k	e	e	e	k	e	?
p	p	p	e	p	p	p	e	h	J
p	p	p	p	p	p	p	p	y	á
k	k	k	p	p	p	p	p	t	!
o	o	o	k	o	o	o	k	j	
p	p	p	o	p	p	p	k	á	
p	p	p	p	p	p	p	p		
			p				p		

V křoví nad čirým potokem

Zit zrrb zib
Zit zrrb zib

Zit zrrb zib
Zit zrrb zib

Zt zt zt zt zt zt zt zt

Zit zrrb zib
Zit zrrb zib

Zit zrrb zib
Zit zrrb zib

Zt zt zt zt zt zt zt zt

V úkrytu

Varovné

pink

měkké

uid

varovné

pink

měkké

uid

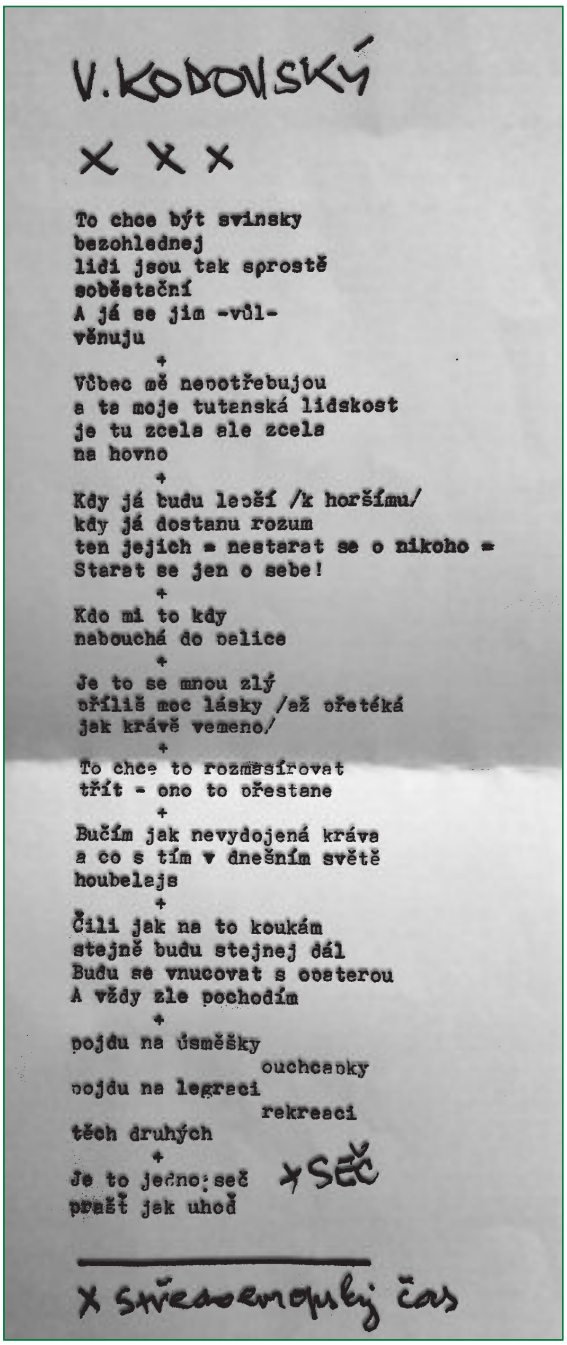
Amálie

X X X

Vladimír Kodovský

Ilustrace Marie Kodovská

V. KODOVSKÝ

X X X

To chce být svinsky
bezohlednej
lidi jsou tak sprostě
soběstační
A já se jim -vůl-
věnuju
+
Vůbec mě nepotřebujou
a ta moje tutanská lidskost
je tu zcela ale zcela
na hovno
+
Kdy já budu lepší /k horšímu/
kdy já dostanu rozum
ten jejich = nestarat se o nikoho =
Starat se jen o sebe!
+
Kdo mi to kdy
nabouchá do palice
+
Je to se mnou zlý
příliš moc lásky /až ořetéká
jak krávě vemeno/
+
To chce to rozmašírovat
třít - ono to přestane
+
Bučím jak nevydojená kráva
a co s tím v dnešním světě
houbelajs
+
Čili jak na to koukám
stejně budu stejnej dál
Budu se vnucovat s ostatrou
A vždy zle pochodím
+
pojdu na úsměšky
ouchcaňky
pojdu na legraci
rekreaci
těch druhých
+
Je to jedno: seč
prašť jak uhoď

X Středoevropský čas

Amálie

Bizarní gymnázium 80. let minulého století, dvouletá povinná služba vlasti a tehdy vzniklý vztah na celý život uhnětlo ve mně cosi, z čehož čerpám dodnes. Grafomanii pozřela redaktořina, vypravěčský chtíč odsálo divadlo a teď, zhruba po poločasu rozpadu vyplouvá na povrch poezie. Já tomu tak teda říkám.

Chvilky mezi nápoji

Pavel Časar

Tam na jihu

Korinthský sloup,
ten na mě nečeká,
neb pinožím se tady pod horami,
v dešti.

On na jihu si stojí s ostatními
a já tu tlačím v blátě
svojí kuličku.

Alespoň vím pro koho.
Tedy spíše pro kterou.
A když je kterých víc,
tak kulička se ztrácí pod rukama.
A pak zmizí.
Které.
I ona.

A abych začal znova.
Sám.
I těch sloupů na jihu je víc.
Tam musí být krásně.
Tam by se to koulelo.

Křížový cesty

Jak cesty křížový
jsou ty hlavní tahy.
Věnec, kytka, kříž
– co všechno škarpy zdobí!
Kříže, pod nimiž nejsou hroby
jen krev, osudy
a zloby.

Je to jak jezdit hřbitovem,
mementa zdálky zdraví,
padli tu křesťan s pohanem
– i jemu ten kříž dali.
Stejně velkou rychlostí jak oni
ta místa míjí
pozůstalí.

Hořko

Tiskneme se k sobě
mlčky
bez objetí
Proléváme slzy
chladně
bez dojetí

Hlava na rameni
- jen znak únavy
Vášeň dočkala se chvíle popravy

Časostroje měří
týdny
po minutách
Touha uvnitř ječí jako pominutá
Touha, která míří
někam od nás
ven
Nesmrtelný vztah tu leží zcepeněn

Upíří

Skrz tebe jsou všechna slunce večerní
a jejich lesky rudě tančí
na tvých křivkách
Ty jsou mi příslibem prostopášné noci
kterou přivoláš a v níž rád
utonu bez pomoci

V tvém temně karmínovém stínu sedím
dokud se líná denní hvězda
k zemi nezřítí
Pak teprv mohou vypuknout ty reje upíří
kdy ochutnám tvou vlahou krev
a svou zas rozvířím

A když tvým hrubě prokousnutým hrdlem
poslední kapka proplyne
a pramen ztratí se
To každý pozůstalý nad novou ztrátou lká
a volá stále tvoje jméno
Frankovka

Kopaná

Technickou placírkou skolím tě
Tak tys chtěl pravdu?
Prosím tě!
Teď svojí kopací techniku
ověřím nejspíš
na břichu.

Lež! To je mrška, milánku
Šajtlí teď beru tě
po spánku
Pak bodlem přesně k ledvině
Prý je v tom Pravda
nevině?

Lež!
Lež!
Lež!

Klidně lež!
Stejně se hned tak
nezvedneš.

Stejně...

Splynutí kapalin
Horkovlažně
Mísení slin a vín
Nesouvztažně

Samčí a samičí
Propoceno
nehledá vášeň
rovnocennou

Výbuchy v tříslech
roztrhají
rozdíly

co stejně

přetrvají

Tetě

Tak už jseš Tam.
Když přišla mi to máma říct,
tak měla vlhko v očích.
Právem.
Žádná přetvářka.
Za dobrý lidi by se brečet mělo,
ale mě to nešlo.
Ba naopak.

Vyšel jsem potom do hvězdnaté noci
a nesl jsem si úsměv
nesl jsem si klid.
To byl Tvůj klid.
Stál jsem tam pod klenbou a mluvili jsme spolu.
Cítil jsem to.
Cítil jsem to tvé Dobře.

Tak už jseš Tam.
Předtím jsme se dlouho neviděli
a i když jsem byl pořád s tebou,
možná bych tě ani nepoznal.
A ty mě jakbysmet.
Snad právě proto jsme se
navzájem tak uchovali.

Nevěřím na konečné konce.
Dost možná mi teď koukáš přes rameno
nebo jsi bůhvíkde. Ať.
Stejně jsi mi zůstala,
a tak nemám co brečet.

A protože vím, že víš,
teď pod rukou mi dobře čti:
Mám se dobře
jako ty ses měla,
třebas teďka spíš.

První skok

Dokonale mám tě,
objímám tě,
a tím jdou tajemství tvé blůzy
naproti mým tvářím.
Tvá ruka rychle pokládá se na mou,
na tu, co zajíždí do tvých šatů.
Nebrání jí.
Je to jen gesto
souhlasného odporu.

Blik!

Svět zmizel.
Do uvolněných míst
se šíří tma, tvá vůně,
pachy, poty, pocity.
Vše se míchá v jedinečný koktejl.
Nápoj nekonečna.

Blik!

A zase ten svět!
Zůstávají dvě zpocené postavy.
Ty, co ode dneška
budou hledat cestu zpět – Tam.

Chladná nudapláž

Zvědavě nahlížím
mezi prsty.
Je to tak trapné
– mám se v hrsti!

Sebevědomí

Jestli máš, chlapče, malý proud
nehodný tvého obrazu,
vymkni se době z tuhých pout,
dojdi se vymočit ze srázu.

Ješitnost muže křičí slastí,
když jeho moč letí do propasti.
Netřeba žádný arbitr -
jen dávej pozor na vítr!

Magor

Jistý Ivan, občasník,
z Prahy či Staré Říše
svým nebytím i bytím
jež nikdy nešlo tiše
rehabilitoval
slovo MAGOR
navždycky
a v jakémkoliv znění
ze zlomyslné urážky
na
ocenění

Romance z bufetu Sever

Raději se natruc opiji!
Než uvadnout bych nechal
tvojí
lilii

Opil jsem se
Zvadla
Za mnou pod stůl
spadla
milenka moje
i s tou svou lilií.

Od zítřka nepiji!

Amálie

Záterasí: O čem říct, že jsem potkal? Lukáš Tomášek

Lukáš Tomášek se narodil roku 1996 v Praze. Na gymnáziu s přáteli založil divadelně-literárně-hudebně-kulinářské uskupení NaHajana. Teď se při studiu bohemistiky účastní autorských čtení. Je členem staticko-hudebních těles Groovebox a Don Trock & Ent & Don Troll. Texty publikoval na webu flog.cz a v časopisu Host. Pracuje jako jazykový korektor.

Setkání v čase?
Setkání v osobě?

Setkání stvořené matnými záblesky zaplatil nám víno
Klamnými v pojetí / jako by zákruty schodiště nehezky
rostly a spájely se v monolit
a výsledný obraz spojily modlitební knížky
jejichž komínek ještě stále držíš v něžné pěsti

Vycházím schody malý / svědek jakoby
jenž stinným polohlasem rozestírá klid a pýchu pro svou milenku
nenasytnou dívku
pro kterou se snad nechat kastrovat
Aby pochopila že chyba není
ani když se jí přestaly zdát sny

Tak

Opřu si kotníky o hustý
vřelý proud
zvonivého písku
strženého větrem; i když se toužím

Proměnit a drtit
Následně vlhkými prsty naložit kapsám
dopustit se cizoložství
Složit to bachr tělo hnětou jej a víme: to jsou pasti
Hurá přišly jsme až k tobě
domů

Sleduj slunce a úlomky sond cestou skrz prázdný obraz sochy soli
a čekej skrz prázdný obraz sochy soli

Nasypat obroušený pískovec do praskliny v kostech
jen ať se rozpíná jen ať se vpíjí
do krve; a jen ať spolu lezou pomalu a trapně! Celým komplotem od paží k patě

Toužím po tom
být taky proti tělu

Amálie

Naštěstí

Přítele mám koho ty za boha
Davide z hlíny stvořený
jsme stejní, víš?
Tak nejisté je zůstávání
a přece je jediné znám jistě
Komu jsem strčil na ulici tajně dvacku?
pro mě byl ahasver,
já jemu valkýrou
oba jsme přece konali čas, žmoulali jeho vlnu a ústy
vysávali prach z jeho kulis zase jeden jako druhý
tak tomu se říká žebrák
„Aha, tak tomu se teda říká žebrák; aha, tak tomu se teda; říká se žebrák; žebrák se říká…“

Ale

Čím se liší řeka proudíc v moře
od řeky jež protká jinou?
A čím, myslíš, lišila by se od potoka
který končí bůhvíkde

Stejně tak vlysy Počítání
boha cest a jejich ohýbání
čím lampa pod převisem černé matky
tvarovaná, aby se stal půlměsíc i z tebe
mění se v jinou nádheru
než jsou vlasy
i když ztratily chuť
i když se tratily
ohýbáme cesty
saluto Počítání bohu ohýbání
do oblouků a mračen
při správném tichu vyhneme si děti
Počítání boha cest

boha ohýbání
buď pozdraven bože

Nejinak tobě

myslel jsem
se
a vnucoval všem
že nekonečno z podstaty není
vše je bolestně nekonečné
jenže
nic není jinak
kromě toho že teď myslím
sám
sám pro sebe

A vím

Všechno je odmítnutí
vše je přijetí
I když svlékneš svoji kůži
i město pod ní a pachy pod ním
když svlékneš kůži
tu úplně nejhlouběji
takovou až na dně

je to zase jenom odmítání

a vysvlékání z nahoty zas jen mávnutí ruky

jenže pak se pak koupeš
a v tom horku veřejných sprch i to dojde
že na to myslet znamená přiznat si vedlejší postavy
a tím se mění život mění
za hranice pohádky

a v tu chvíli víš že když s tebou naposled mluvila máma
říkala pravdu
že myslela vše dobře
odmítáš ji

svlékáš kůži i s nehty a zbytky všeho co nebylo

možné nechat

ale pak ti máma umře
dojde ti že každý rozhovor vtěsnáš právě pod tu kůži
dojde ti že jsi zas jen nezletilá řeka
a ráno ať spíš kde spíš
už necítíš holé maso
zas jen jemné chloupky na předloktí
a zas se pomalu svlékáš

pomalu rychle / hezky
dojde ti to
plaveš

Proto

Sevři mi ruce
sevři mý ruce
čitelně a vůbec si nevšímej
do dlaní vkresli co jen chceš
podrž je a pak chvíli počkej než je pustíš
věz že už srostly a stejně jako ty
v nich může bydlet kdokoliv další
Stejně si je vezmi
lidské dítě
doby oceli a kůže
stále mechaničtěji mě děsí že když jsem naposled přivoněl tvých vlasů
nevoněly
myslím že jsem je úplně rozbil

Nezbydou než slýchání, jak

Volá mne spěšnina na známý, onen svět
kde spatříme bycha, laika moudrosti
zatím se projdem s pré po promenádě
Loučení i já chráníme podobné tváře s podobnými výrazy v očích stejné barvy
Tertium comparationis
je nám spěch
Oba jsme proroky ve své vlasti
kde čekáme v davu, nastoupíme ale v zástupu
zatím se poraďme v páru
Loučení i já skryjeme podobné tváře s výrazy do vleček nepředstavitelně jiných barev
Kdyby mne maloval Matisse
bylo by to právě s loučením
Kdybychom byli heslem:
„Ať slouží!“
Ať sloužíme

Ptám-li se

Jaká slova vybereš
pro muže s jadernými hlavicemi?
(...)
Přicházíš pozdě, posle
víc není o čem mluvit
Nad branami věží hranic
žije let – a malý život v něm
kulíšek nejmenší – se zrakem namířeným proti mně
máš pravdu divný tvore
nestojíme ani za bys promluvil
řek
Jdeš pozdě, papabile
už není o čem mluvit
přicházíš tmou

Šel jsem ji

Pod nebem tečna k anténám mé činže
ke kudy se vracívají ptáci
a kdyby jen živí
ale i mrtví i ty mé
skoro až ne však úplně napůl
prošlé rysy

Zaprášeným letadlem na poli egyptienkou
že rozlili se příliš brzce
tak jim stále pásek vězí v bude
zkousnut jako zkousli že stále opisují pí
archeo logiky
stálých tvárných kamenů

A vůbec
na jih je v plánu
s na noc přáním nepočítá
můj stálý host v mém domě ke kudy se vracívají ptáci
a kdyby jen živí

Kdybys jednu chvíli jako vánoční ozdobu
mohl nedýchat a smysly by se zkrabatily tak hluboko
až by chůze byla jen letem nylonové slávy
přesýpavě
pak každý konečně by sestal z každého
ke svému předobrazu i snu
a z nich zpět by vyšel

Pod nebem lehce na stranu tečnou k anténám

Kakostům se stýská

Nauč mě ruce
stejně přijdeš za tmy; My
práh je bodem návratu; tu
Narace klidem; k lidem
kápě ti nepomůže; káže
noc posledních dní nabývá zbytečností;
zasklené masky;
za zády Abrahám ti líbá prs;
kávu už vaříš jako; jak
on; ona
; ví nás
Nauč mě pod okny; i
přetínat cestu za dívkou, žije; že je blízko hřbitova?

Na noc raději zamrkej
dveře a přivři akorát
pro štíhlá těla
našich představ

Prvním druhem kakostu

při mém pobytu v paříži
přebývala v praze
když jsem noci trávil u pomníku pierra
na skaliskách normandie
v šatech z trhu sedávala na moravské vysočině k pálavě
praha mě přivítala
když ji strasbourg
v lipsku jsme se minuli nejspíš o 2 8 0 6 1 9 9 6
na hranicích polska kam mě zvědavost vedla k divadlu
někdo ji zahlédl u brehm
kde se schovává věž astronomů
fyzik slíbil že mě jí provede, provede ji mnou
až se zastavím
na šlitrově chatě u zříceniny hradu
jsme se nepotkali
ani neví kde to je
amsterdam navštívím později
města jsou menší nás
tišší a radší jsou-li sama
tiší nás i když
ani neví kde to je

Rozesmáté místo

V prostoru kterému říkají
město bezobsažně ale svým způsobem i tak
čistě
vypsali symbolem ad verbis klíčovou dírku
okolo zámku
tam se dlaně nedotknou
dlaně neznají
nemohou se tknout
vypsáni na dřeň
svezly se v elektrice a pak semiózou
do našeho možného světa

Dívka v náušnici přinesla kino

Tak jsme se dívali

V prostoru město

Jsou tichými delfíny
rozevřené zuby fasád
vtáhly nás do lokálu nad jícnem své modře
tam jsme spali, jak fyzik čet o umrtvení Hawkingových děr

V Brehm sním taky město
hlavně svěží
s hadonosem zde strávíme noci
a později spolu
s hadonosem
uhádnem označované
a konečně poznání
jak už odvždy
víme
že tu je

Pak sledovat mrznoucí hvězdokupy
pak hádat počátky
města kterému říkají ad hoc

Cejchem dobytku

Právě cech je pečetí, jehož nese nádech nejednou hranou;
neboť znějí i falešná zasípání,
o to více lesklým tónem
oč hudby v nich nedořezat
To by si ránem v záterasí mohl uvědomit
jeho obraz mohl být i jeho dušičkami; netřeba poslouchat, co bije v hrudi
S tou kávou, tou cigaretou - s Maja - lotyšskou modelkou bavlněným svetrem

Na něm motýlokaz

Želva
v níž bys chtěl zabíjet spletence vlákýnek a cyst
Vlní těžkým tělem místností Prahy
Mám nárok mít a chceš, abych nechtěl zpět
Ale já jdu, já kráčím i běžím¨
Zdá se mi totiž že ten tvor
jakkoliv líný nebo mrtev
volá to samé na tebe
jako by se domníval že neznám slova jeho jazyka jakoby cizího
To raději kopat kopat ornou půdu bych chtěl mnohem víc a častěji
než odolat volání energie po mých pohybech
Vleče se zemí slunce zbavené odporné velikosti
a v alobalu
zabíjejí sviště jak na něj hrají
to se mi nelíbí
to se mi nelíbí
ale vůbec se mi to teda nelíbí
Voláš jdi
Neslyším tě už protože dávno jdu Jsi tedy pozadu Za mnou Pozadu slovy i za cestou ani tě nevidím Jen tvé, temeno když podruhé obkroužím Zemi

Amálie

Foto Ilona Martinovská

geometrie ponoru
Jaroslav Vraj

Narozen 18. 5. 1962 ve Varnsdorfu. Absolvoval Střední průmyslovou školu strojní Varnsdorf. Pracuje jako strojník čistírny odpadních vod. Básně publikoval na literárních webech (Poetikon, Písmák). Knižně vydal sbírku básní Můry pijou ptačí slzy (Tribun EU Brno, 2014). Získal 2. cenu za poezii v soutěži Literární Varnsdorf 2016 a výbor z jeho poezie byl zařazen do almanachu Opouštění (Městská knihovna Varnsdorf, 2016). Vedle literatury se zajímá o češtinu a její zákoutí, o hudbu (emeritní hráč na bicí) a sport (tenis).

hlad

nocím beze hlav
a bez slov
řídnou kosti

apostrofou vyzvaní
zněj v míze žen
i spáčů ti co
žerných lusek prostí
vykasanejch iluzí a snů...

po zářezech v třmenech pychů
v profláknutým tónu
(v moll)
štěp do páteře říhnul
vzdychl
v hlavě když
jak bez ostychu

kručí břichabol

jarní kamení

v rozsochách, zvolna
(lněná po výdechu)
vůni i dlaním vleskla zem

mez teskně zněla, k nepoznání, jak
umlklas do ní
nahlas v něm

světlovo srdce
smírně slité
do stínu hnízd a podél skal
v slabinách stydlo plachým zvěřím...

ve třmenech šílet nepřestal
třít tváře čas

svým břitem

pády a nálezy

vydechnul vřes svou vůní klanou
po hrudi zebe
hoří tma

doslechem bdím
že do snů
(mezer)

nesvede uhnout
smlčená

vůně co tíhou po damašku
oknem tak blíž se řine

já nahý v ní
jak hledám verše jiné
a s nimi padám

přes...

geometrie ponoru

jak
přiopilej čtverec
lichoběžně archem běžím
(v redingotu leporelo)
z nohou
z listů hřezne čas

nahlas že tu žiju?
stěží…
šeřím ústa, v ústech pero
jakým nikdy nechtělas

---

beru za své vzduchem trasy
cesty marně létané
hlínou jsou, kde ne a ne
si najít povrch
hmat,

tak kam až asi
(spolu s echem)
ponořit se pro nádech?

k rysce v šíji
akorát…

pozdně letní květobraní

strašáci

rozpaženi v čase
strništěm s děravýma rukama
(i skrz ně němí)

ve švech mezi prsty
jdou klasy v stopách mnohovrstvých
my k sobě chvíli
a chvíli do nich zakloněni

rozhořelá po zátylku
z puchýřů krev tnutých máků
bez hlasu a upřených už
živým
však jak hluchým k zraku

stromořadím

s myšlenkami na souvrati
mlčím ve tvém klínu
skryt
však skicu zítra bůhvíkteré
písně
/že mi jazyk bere/
právě v něm chci rozjitřit

pak pozdně letních květů chlad
dám slukám vyzpívat

---

snad sytí
sevřem v zemi hlas
jich pookolních trií
když ohřát se a spát jsme přišli

rozestlat si pod vahou
lehkosti
co tíží šíji

Pro Dobrou adresu připravil
mhra

(„„z nor, brlohů i hnízd:) Velikonoční oběti / pospěšme chválu zapěti

Ivo Harák

...

__

smutek si nachází věci
například včera ještě nezřetelnou
trhlinu kterou zvolna odkapává
dnešní ranní káva

možná příliš hořká
určitě tvoje tvoje

však není sotva viditelná
stopa rtěnky

jdoucí za druhý z obzorů
prvním je chleba s medem
o kterých nevíš přece polykáš

prach sluncem obracený v spraš

... (Sám v Getsemane? Sám...)

_____

tma má tma
prsty v očích prsť
prs ze kterého prýští

mlezivo příští? mléko
anebo bývalé bílo
kdysi bylo řekou?

v koutcích trochu rudé
z chudé země sítina syčí

trpí a trvá tráva vstavač
z ní ze mě vstává

a má tvar
tma má tam

...(velkopáteční ohrada)

_____

rezavý košerák a kanál přeplněný
starými hřebíky no tihle kulhavci
ale to sucho větrem prošívané
jen ostří zírá mezi kostkami

nedošli k brance příliš brzy
se otočili svými jazyky
jak boty z řeči navždy zuté
až k plicím prken: tihle kulhavci

už žádná ruka
argot třísek

oblinou vánku jemně vydutý
sochou co zpomaleně
opakuje

sesutí svého modelu
žvýkání jarních nutrií

...(vyprazdňování hrobu)

_____

anemone nemorosa
v kaluži zakalená
kanálem ovoněné
frohe weihnachten

víc nežli během
zadýchán bolestí
je podvečer kotník jen nalomený

kampak se rozutekli
a víko? vzali s sebou

než zavřou ve sběrně

... (neděle Vzkříšení)

_____

dnes tedy bez budíku
káva je hořká stejně jako tehdy
a víno zvětralé

nad plotnou houstnou mraky
husích jater
zatímco pod oknem

nátržník trhá včerejší
déšť dnešní chodci
klopotně klopýtají klopami

trenčkotů k nepřítomné
sirce? co vyšumělo
je kořáním a tělem
dešťovek?

k nepatrnosti utopených
slovíček která táhnou trhlinami
prométheus a hus a miláčku

...(...opět pondělí) ("jedině ještě pivo / nebo čtyři" P. Motýl)

_____

co zbylo z důvěry
že slova platí za nás
v poslední hospodě?

myslíš si: možná
ji už zavřeli
a zaslepili tenkými
pláty dřevotřísky

jako bys dešti rozestlal
jako když babička přemlouvala
dondi na mrskut aji tam
tě budó čekat neco ti dajó
a nezapomeň se přectavit

nad dlouho hledaným
syrovým vejcem
překládáš holý klacík
žíly dolů do kapsy
mašličky vlasy plihnou přes pysky
jak tohle tohle donesu?

tebe my neznáme

Básně

Martin Trdla

Válka

Město si nasadilo korunu z křiku,
přivážejí první raněné,
stárnoucí sekretářku, kterou nahradila
o patnáct centimetrů hubenější stehna,
srdce u nějž zjistili, že sprostě předstírá,
že má něco společného s láskou,
a ve skutečnosti je pouhým otrockým svalem.

Revoluční gardy zabavují
lidem psy, antidepresiva a stravenky,
odstavují stavební spoření,
držení mobilního telefonu je vlastizrada,
když je v něm instragram – kulka do týla.

Úřady tuhle válku nazývají optimalizací,
ujišťují občany,
že vše pak prověří nezávislá vyšetřovací komise.

Ty jsi však zcela klidný,
z antikvariátu si právě odnášíš nové úlovky:

Pasternaka, Šebka, Skarlanta, Éluarda
i první vydání Podivuhodného kouzelníka
s Nezvalovou dedikací.

Tohle totiž vůbec nikoho nezajímá.

Výhled do roku 2017

Ta naše slavná láska
je ze sněhu hrouda uplácaná,
na jaře po ní v blátě zbyde mrkev.
Ta naše slavná láska,
prý milovaný a milovaná,
vždyť při oblevě ztlučou jí rakev.

Ty naše slavné plány
jsou deštěm, co políbí ho kaluž,
havelok do rána uschne u kamen.
Ty naše slavné plány,
to je jako naběhnout si na nůž
jak narazit kosou náhle na kámen.

Martin Trdla (*1985) z Jablonce nad Nisou publikuje svoji poezie zatím časopisecky. Jeho verše se objevily například v literárních časopisech a revuích Tvar, Divoké Víno, Aluze a v rubrice Hostinec časopisu Host. Je též zastoupen ve sbornících několika literárních soutěží. Dvakrát publikoval v almanachu pro autory z Euroregionu Nisa Kalmanach. Výběr z jeho básní byl uveřejněn také na serveru Nedelnichvilkapoezie.cz. Úspěšně se zúčastnil řady literárních soutěží – Hořovice Václava Hraběte, Literární Čáslav, Trutnovský drak, Seifertovy Kralupy, Literární cena Vladimíra Vokolka. Několikrát bodoval I v soutěžích jablonecké knihovny nebo v jablonecké soutěži Múza. Třikrát byl hostem pořadu Zelené peří v Českém rozhlase. Do Zeleného peří se po letech vrátil a loni se představil v jeho živé verzi v pražské Malostranské besedě. Jeho povídky pod pseudonymem Leopold Jablonecký se pravidelně objevují ve čtvrtletníku Jízda vydávaného libereckým Dopravním podnikem. Je zpěvákem a textařem jablonecké kapely Nádoby. V současnosti začal pracovat na vydání své debutové básnické sbírky, která prozatím nese pracovní název Vnitřní město. Civilním povoláním je Trdla redaktorem a editorem liberecké MF DNES a serveru iDNES.cz.

V aréně

Tisíce zbytečností v nonstopech nad ránem,
jalové pokusy být podmanivým Cyranem.

Beethoven nad pípou má za ušima třešně,
další rumy nám donese pes.

„Dělej, řekni to ještě!“

Kalnem se zalyká chřtán za chřtánem.

Terapie

Dehet a úzkost střílí do sklípků,
moc už si nevěřím,
jen o grácie odvanutých nedělí
se opřít nedá.

Místní krajina mi již neslouží
jako základní akord,
brácha Měsíc byl přistížen
se staženými kalhotami.

Všechna zdejší krása
začíná být křečovitá
a vy nějak často povytahujete obočí.

Musím rychle zpět do spánku,
do té úlevné dumavosti temnoty.

Jenom tam každý tajně věří,
že svět s ním počítá.

Sny

Ve snech mě straší
protagonisté z mých básní.

Bachratý číšník,
metr osmdesát splínu,
co má ruce velké jako duše
a na hlavě nosí pepřenku
v tom baru, kde prý dospívají muži.

Čtrnáctý rok v nich
prší na Milana,
toho, jak jednou potkal u pisoárů
Gustava Husáka bez ochranky
a celý život z toho těží.

Je tam i soused,
ukusuje rohlík,
po každém soustu mu zase doroste,
a ví, že před řízky jsou vždycky jatka.

Nesmím zapomenout
na blondýnu,
posunky dělá jak z Renoira,
namísto očí má topasy
a nohy omamné jak Olga Schoberová
v roce 1969.

A potkávám i primátora
a před nastoupenou jednotkou jeho noshledů
mu s kuráží říkám, co si o něm doopravdy myslím,
až si z toho cintá na kravatu espresso.

Nemožnosti se tu mění v ověřená fakta
z fotografií odplouvají při poledni lodě,
definicí dadaismu jsou lokty vymáchané v pivu
a umím lyžovat.

K ránu pak do snů přicházíš ty
a vždycky když se k tobě skloním,
abych tě políbil,
proměníš se ve Woodyho Allena
a číšník, Milan, soused, blondýna i primátor
se mi ďábelsky smějí.

Po probuzení mi pak
dlouho zvoní v uších.

Pamatuješ?

Pamatuješ?
Jak nám bylo fajn
tam vzadu na gauči po tátovi.

Jak jsme zatřásli větovím
a čekali co nám z něj dopadne k nohám.
Mezi jednotlivá slova si pak
ustlal naducaný červánek,
nemohli jsme se vynakochat.

Pamatuješ?
Jak jsme se zapáleně věnovali
všem dostatečně opomíjeným jevům,
paběrkovali na ruinách
plnohodnotného života,
za to však se záchvatovitou vášní.

Pamatuješ?
Jak jsme se sami sebe ptali,
zda má láska opravdu takovou moc,
co když lidé hledají jen rameno,
na které by mohli položit událostmi
zmáčenou hlavu.

To už je dávno, viď?
Teď se svým bolavým srdcem
můžeme maximálně nasypat
zrní ptákům.

Dva Jobové na smetišti,
co mají duši infikovanou
plísní od zmařených snů,
zdebilněnou Prostřenem
a vyhláškami o BOZP.

Co do ní pěchují
už jen zmar a
úlomky paprikových chipsů.
Domov

Stroje odebírají krajinu -
workoholici s chechotem,
měsíc si nad ní vykoktal zuby,
vítr se plazí za Godotem.

Dotřepetal se kouř nad chlévy,
dvoukolák odváží shnilé boly,
tak pořádně si ještě lokni,
než klopýtat budeš přes mrtvoly.

Déšť

Mrakům v cementových sakách
roztřásly se spodní rty,
neměl jsem pršiplášť,
jen hypersekreci keců, které
mi tě oddálily.

Běžela si se schovat do kavárny,
já zůstal stát na křídle ulice
a divil se, co
všechno může projet loužemi města:

záda fabií,
modřiny opilců,
staré fotografie,
nedojedené svačiny,
ticho.

Martin Trdla –
jak zní to ve čtvrt na devět?

Chtělo se mi brečet,
už zase statistika vyhrála nad improvizací
a pohár znovu třímali sparťanští.

Zdálo se mi, že kouř z mé cigarety
má opět tu mučivou podzimní vůni básní.

Típl jsem se.

Dál

Na obrubě tmy
dlabal jsem tak houževnatě
do severní strany duše,
až téměř postřehla to fotobuňka
od jejích dveří.

Byl jsem tak blízko,
že málem pomačkal pahýly
pravdě po obrně,

že skoro vykřesal větu nakousnutou
v dávnověku,
zacítil, že nepotřebuji druhého člověka,
abych vyslovil sám sebe.

Pak však řinkot první tramvaje
zašmejdil po pokoji
jak neodbytný exekutor
a já vstal, vyčistil si zuby
a odešel na další směnu.

Být

Bryndáme si na tepláky pohodu,
když Pohlreich v televizi vavřínem
poceluje kapří srdce.

Vryti při tom do otomanů poprděných od mamičky
vměstnáváme do cév vysočinu a slané kešu,

přímočarost je zaházená
zavařovacími sklenicemi.

Nad dopisy, chorobami,
nevěrou a minulostí
se pohádáme až zítra.

Z cizího krev neteče,
nikdo nic neviděl,
prádlo se suší.

Na chodbě Kain posunul
desetinnou čárku na vodoměru.

Chlácholení

Nezoufej si,
nevykopli tě z práce,
pouze provedli optimalizaci,
on ti přeci nelhal,
jen tě nedopatřením uvedl v omyl.
Netrap se,
netrpíš obezitou druhého stupně,
máš možná větší bříško a jsi plnoštíhlá,
neokradl tě o peníze, ale odklonil ti je,
vždyť ten architektonický skvost nezbourali,
jde o pouhou revitalizaci.
Nevěš hlavu,
to není prohra, ale kompromis,
není vulgární, jenom velmi upřímný,
nerozcházíte se, naopak si dáváte pauzu.
Neplač,
nestal se průser,
nýbrž selhal lidský faktor,
nevidíš fialovou,
avšak levandulovou a švestkovou,
oni se nehádají, prostě hledají styčné body.
Nestěžujte si,
až komunista potřese rukou nacistovi.
To byla jen demokratická vůle lidu.

Chyba

Kuka vozy již slouží ranní mši,
slunce obcuje s výlohami.

A ty tu dosud stojíš,
promoklá tak, až se nevejdeš do těla.

Celé hodiny vzpřímená na vartě,
aby sis vzpomněla, kde se stala chyba,
před tím než nakonec na prvního
chodce zavřískáš:
„Všichni jste kokoti a od toho se to odvíjí!“

KČT

Seniorky v šusťácích mašírují na rozhlednu,
já zakopl jsem o ego a po tváři slaňuji se ke dnu.
Nahoře pak řízky baští a tlučou známky na hole,
já se v jámě lvové kaji: Ty jsi debil, ty vole!

Malá láska

Noc zadrhla se nám drze do zipů,
na zpozdilce vrhá hrsti polypů.
Zasviněná vleče s sebou paniku,
na zpocených zádech listí z chodníku.

Noc navála horký písek do očí.
Hanebnice! Zpoza rohu útočí.
Povozí si tupce pěkně na ocásku,
noc zveličí strachy i malou naši lásku.

Nájem

Zahulíno tam bylo jak po Sametové revoluci,
Michal ukotvil zrak do Tolstého povídek,
kde navěky vládla zima,
třásl se jí.
Jirkovy měřiče radosti
vykazovaly nadprůměrné hodnoty,
celý se ožužlal.
Holky se z toho smíchy počůraly
a dokola ječely:
Vytři ty tři trychtýře, vytři ty tři trychtýře,...
Afrodita v kalhotkách s podobiznou Marka Vašuta
zoufale sháněla číslo na taxika,
Matka Tereza se pokoušela
přimět ke kopulaci záclonu.
Z kuchyně do koupelny kráčela srnka,
na hlavě myslivecký klobouk s pérem.
Nad pohovkou přeletělo porouchané UFO,
za nímž vlála prezidentská standarta,
z digestoře vyrašila tučnice moktezumská
a ze stropu kapal rozteklý eidam.

Uvědomil si,
že pro nájemné přišel pozdě.

Ohrožený druh

Moc nám toho nezbylo,
sala terrena již hoří,
do života rady udělují
náctiletí hiphopeři.

Moc nám toho nezbylo,
jen bodrý strýc předsudek,
z přetvářek a konvulzí
vypučel si podbradek.

Moc nám toho nezbylo,
snad ušvejkujem ještě rok,
Per aspera ad astra,
když udržíme moč a krok.

Moc nám toho nezbylo,
hlavně klídeček a žádný risk,
v teple kecnout před pivo
a pak zformátovat disk.

Pozitivní báseň vol. 1

V rychlovarné konvici
čerti trdlují kozáčka,
den je zatím ubulený.
Nad kávou pokáleném
daňovém přiznání
kreslím si do šedé kůry
arabesku svojí budoucnosti

Bude růžovoučká,
už volali ultražoviální
dealeři na kokainu,
že za krátký monitorovaný hovor
zařídí věčné dobro a mír pro moje finance.
Už mi přišel e-mail, že sezaný
etiopský král mi na účet svěří
deset milionu dolarů,
už jsem z balkonu uzřel
nejlepší hlavy své generace
okrášlené zubem času
a lunchmeaty ze supermarketu,
už přichází pošťák
s životním pojištěním
a pilulkami na zvětšení penisu,
už moudří vládcové vylepšují rodné lány
mimoúrovňovou křižovatkou,
už se do přírody vrací po sto letech vlci
s reklamními polepy Lesů ČR na bocích.

A když se před poblitím od dechu Štěstěny
chystám schovat jako vítězové básnických klání
do vybrakovaných krajin ticha a bezčasí,
zazvoníš u dveří
a neseš mi jen ubohé a otřepané lidské teplo.

Pryč

Rozšafně prchám k útěku
na trase sebevražda – početí a zpět.
Beztak by mě znovu nechali ve štychu,
stejně jako to pokaždé udělají mocnosti Židům.

Musím odtud,
nabubřelý básníci chtějí do mě
vecpat všechna slova, která
si zapamatovali z encyklopedie,
sousedi kromě kroket
osmažili už i psa, parkety a nebe,
Kain s Ábelem si poměřují penisy
a nastávající generace přes patnáct let
slaví v hospodě maturitu.

Přidávám do kroku,
než budu mít jak Jagger ve tváři
víc vrásek než jeho desky rýh,
než mě feťák praští heverem
kvůli sedmnácti korunám a dlouhým papírkům,
než se z uzenin a gelu ve vlasech
utvoří mraky.

Zdrhám,
před tím než si o přestávce hokejového utkání
mezi Českem a Kýmkoliv
demokraticky zvolí Hitlera,
před tím, až se mě prodavačka zeptá,
zda sbírám bodíky na nožíky
a až budu muset odpovídat na otázku:
"O čem ta báseň vlastně jako že je?"

Začal jsem utíkat,

řeky z koryt nevyskočily,
země se nazachvěla.

Amálie

Sněm

V užvaněném městě
světla větrají ti sako.

Ocumlán úzkostí
klopýtáš do hospod,
kde hřadují odborníci
v hýřivé bezúčelnosti.

Je pátek a vysypáváš kapsy
s přes týden nasbíranými křivdami,
potají si poupravíš úsměv,
mluvidla zatížíš sérií jazykolamů
pro bezchybnou artikulaci.

Jsi připraven nadávat,
urážet, vysmívat se, závidět i lhát.

Vcházíš dovnitř,
za zády ti urputně tleskají
plivance deště.

Sonet o neprobuzení

Podal jsem tmě prst, urafla mi ruku,
rozjívená hrůza loudí moji večeři.
Srdce metá salta a dav za humbuku
zapaluje knihy, kope do dveří.

Princové se promění zpátky v blatnice,
kamenem si rádi hodí starci i školáci.
Zítra budu hrdinou v krimi rubrice,
až si přijdou promluvit všichni dobří rodáci.

Přítomnost již šoupe nosem po linu,
ještě oblíznu si sanici fackou od ginu,
tolik jsem toho nestihl a do živého touží tnout.

Všem přátelům volám do hlasových schránek,
národ hrdý místo nich přišel na dýchánek,
sakra, vždyť už bych měl zpocen ze sna procitnout.

Vratké příměří

Pod Kauflandem naproti tvému domu
práchnivý kosti 3600 vojáků
z Prusko-Rakouské války.
V tvé lednici nahnilé slupky
úmyslů z mládí.

Třicet jedna let máš oči opuchlé televizí.
(Hitlerovi muži, Hitlerovy ženy, psi,
holící strojky, snídaně, saka,...),
semtam je přitlučeš do stropu,
předbíhají se tam kontinenty.

Tvá hrdost se už dávno urazila
a bez kabátu odešla,
když škrtneš slovem o zdi,
křupne to a rozkřičí se ptáci.

Zdi tvého hradu ztékají
letáky s nabídkou bělení zubů
a zahradní techniky.
Přitápíš si v něm otýpkami z myšlenek,
ty černé hoří i mokré.

Víš, že cokoliv je riskantní,
že vždycky je nějaká příští válka,
vytloukáš úzkost cynismem.

Úterý je malý únor,
tušíš v něm, že další sousto už
mezi panty srdce nerozmělníš.

Ne

Už do kovadlinek řezají
porodní skřeky rána,
co dá mi klystýr, až se
pořádně rozkouká.

Je to v hajzlu!
Nestačil jsem ti vysadit
v hemisféře brouka
a budík mě teď ke dnu přitlouká.

Nemyslet na blbosti

Větve platanů se rozkvílely a červánky
je počalounily pruhy ze žhnoucího popela.

Na okamžik ta scéna
zkratovala dráty
od mého srdce.

Tak červený nebo modrý, Majku?

Pak jsem si dal facku.

Je třeba umýt nádobí
a splatit 4383 korun z hypotéky!

Obavy

Bojím se
nových výmluv na starou dobu
a starých chyb v té přicházející,
bouchání do stolů, když spojencem je řev.

Bojím se
lidí, co odstartují hovor rozkazem: "Hej, poslouchej!",
těch, kteří neví, že se ze dveří nejprve vychází
a pak do nich teprve vchází,
těch co v autě nepoužívají blinkry,
že už se nenajde žádná další Andula Sedláčková,
která nepůjde s ostatními hajlovat.

Bojím se,
že budu mít v něčem úspěch, ale jako lidská bytost
zůstanu naprostý amatér,
že v půl třetí ráno zapatlán dresingem a lítostivostí
budu tak moc toužit po obejmutí.

Bojím se
dne, kdy si koupím televizi
a že příští básnické klání vyhraje opět někdo,
kdo napíše o Osvětimi nebo Treblince.

Bojím se,
že na mém epitafu budou pravopisné chyby a smajlíci.

Tak si ze strachu raději dopředu léhám na zem,
protože odtud již není kam spadnout.

První vráska

Slunce (snad ještě v ebrietě!)
vysmálo se mé siluetě

když rozvázalo uzly na
roletě

rozpovídal jsem se

Tak bezedně němý

Touha

Břicho mám přežrané nocí,
ranní ptáčata oběsil jsem na tkaničkách,
bažím po dalším drinku a rozbití neměnného.

Protože co dál?

Za chvíli tma oteče smrtí,
další mrtví se ráno ztratí ve spisech.
Přeživší se vrátí bonzovat kolegy do fabrik,
kam zas přišel komunismus,
mazlit se s dluhy,
zpívat falešné refrény hádek
a po taškách nosit ublíženost a včerejší počasí.

Únor

Tak drzá je zima, že dělá uzly na větvích,
To za okny není kýčovitý ladovský sníh,
to je vysprchované peklo!

Teď za krutost směnila vichřice netečnost,
Před vraty neštěstí, co má rádo společnost,
prý sto let nebude teplo.

Ty lásko klepeš se jak v brázdách strašáci,
ne, nejde k nám jaro, to pochodují vojáci,
až slepice padají z hřadu.

Tam dole ve městě se však slaví a tleská,
už vyřvává se ta naše písnička česká,
na počest opilce, jenž vrátil se z Hradu.

V křesle

Čemu ještě věřit?

Vždyť Bibli mohla napsat CIA
a stát se zrádcem je přeci tak snadné,
když milujete matku.

Zase se zatýká a zatýká,
jen tam nahoře umývají chodníky
šamponem.

Ty že jsi Iluminát?
S platem 13 396 měsíčně brutto?

Mojžíš se utopil v
nerozestoupeném moři
a tebe si tři přátelé
smazaly z Facebooku.

To je zase den.

To nedopadne dobře

Leže na linoleu prodřeném soumrakem
navoněn trémou,
ustrojen v bezmoci,
pár mžiků před výbuchem nitra,
myslím na to, jak jsem dříve slyšel
o koncentračních táborech
než o kornoutech zmrzliny,
na to, jak téhle republice smrdí nohy,
jak někdo ve mně natáhl setrvačník,
jak mi nedají druhou šanci.

Cítím, že mi červ cynismu
zarůstá do těla,
že ztroskotal jsem
na pustině plné předsudků,
že misky vah nakonec nakloní detaily.

Že bolest ještě zaplaší ibalgin,
ale smrt už je v říji.

Občané

Už se jim opět na poslintaných bradách
houpou ta jejich privátní peklíčka.
Tuctové story z frigidních a usmrkaných životů.

Ani to pořádně neosolí a nenamočí,
aby se ti to lépe polykalo.

"...On si pak v klidu odešel a já ty dvě stovky musela zaplatit.
To jsou ale hice!
Já měl dva, ale jeden mi ty svině ukradli.
Teď vstávám už v půl páté.
V práci máme frmol.
Zase podražili.
Všechny bych je tam vystřílel!..."

Svěřují ti své osudy, aby si ulevili,
Slušný, empatický chlapče, příště ti musím zaplatit pivo,
až budu mít, to se neboj, poměješ se!

Pocelují tě a poblijí křiklavě vytapetovaným prázdnem.

"...Musím ti říct, co se mi dneska stalo.
Víš, já to nemám jednoduchý.
Dcera se bude vdávat..."

Nad stolem právě letí sádrový trpaslík,
reprodukce Leonardovy Giocondy,
loď v láhvi

a facka.

Dva

Ještě si přiťukněme,
ať nekručí nám v duši
co rybiny a aftů je plna.
Vždyť ve víně prý
moudrost Díogéna
a ruměné rty ti přeci sluší.

Ještě si přiťukněme,
protože ráno změní se na těžítko,
světlo nás bude bolet.
Minové pole vyměňme
za příšeří rolet
a čehokoli zář za stínítko.

Kocovina

V hlavě škytavka,
nad popelníky levitují cigarety
a tvůj zčernalý ukazováček,
kardiostimulátor mňouká.

Místo kašle štěkot pouliční směsi,
k zornicím se lísá mlha,
v poklopci výčitky a svědomí,
slezina swinguje.

Z poliček salutuje politbyro,
na koberci žhavé uhlíky,
telefon dokola vyzvání
mekotem Václava Klause.

Začínáš pochybovat,
že tenhle den
bude mít jakékoliv kouzlo.

Amálie

Strašná Lenka ze Strašnic

Josef Soukal

3

STRAŠNÁ LENKA ZE STRAŠNIC

Moje známá, jménem Lenka,
není tlustá ani tenká,
je to děvče akorát,
každý ji má vcelku rád.

Příjemná je známá má,
strašný problém ale má;
ani nevím, jak to říct –
spí a dřímá – a nic víc.

Ví to celé Strašnice
(to je naše vesnice):
Ona totiž odmala
byla strašně ospalá.

Usínala při vstávání,
při mytí i při česání;
před snídaní, po snídani,
vždycky na ni přišlo spaní.

Usínala při cvičení,
usínala při zkoušení,
usínala ve škole,
i když byla po škole…

Usnula i u zubaře,
snad jí přitom bylo blaze –
že prý měla během spaní
příjemné sny o vrtání…

Usíná i při vaření,
na plotně se voda pění –
polévka však z toho není,
Lenka oddává se snění…

Snad se jí zdá o léčení
k posílení stavu bdění.
Snad ji jednou slůvka něžná
přece jenom vzbudí ze sna.

Jinak Lenka ze Strašnic
život prospí – a nic víc…

4

JAK SE TO RÝMUJE

Rýma, rýma – jak se to rýmuje?
Špatně se to rýmuje,
když už tu ta rýma je,

když vám pořád kape z nosu,
když jste pro smích utřinosům,
když vás prostě bacili
do sliznice bacili.

Nebyli to bacili,
byly to prý viry;
ať to byli kdo byli,
vyvedli mě z míry –

neboť jsem jak bombardón:
Smrkám, troubím jako slon.
Ohluchl jste? Tak bardón…

5

Jsem prázdná židle, jsem k houpání,
kolébá mě tu jen vání,
jen vání

(Christian Morgenstern: z básně Houpací židle na opuštěné terase)

HOUPACÍ ŽIDLE HOUPÁ SE

Houpací židle houpá se
na opuštěné terase.

Houpá se, houpá, houpy hou,
houpá se prázdnou terasou.

Čí je ta terasa se židlí?
Copak tu snad nikdo nebydlí?

A vůbec – kdo židli rozhoupal?

V rozpacích jsem tam chvíli stál
a pak šel raději o dům dál…

12

NOSOROŽČE, NOSOROŽČE

Nosorožče, nosorožče,
nedrbej se na rohožce,
naháníš strach snaše Božce –

podrbeš se na své nožce,
pak uděláš hopsasa,
celý dům se otřásá…

PTAKOPYSK

Divný tvor je ptakopysk:
Hrdě nosí kachní pysk,
jako kachna vejce snese,

ale jinak neshodne se
s ptačím rodem; vzlét by stěží –
nemá křídla, natož peří.

A co se týče vajec:
V těch jeho roste savec…

13

ŘÍKÁM VÁM TO NAROVINU

Říkám vám to na narovinu –
nemám buňky na češtinu.

Na češtinu buňky nemám,
já jsem totiž malý Keňan.

15

NEMEHLO

Býval jsem v dětství nemehlo,
pak se to ještě víc rozběhlo –
dneska jsem bohudík? bohužel?
ředitel ve škole nemehel.

Míval jsem v dětství nemehlo,
pak se mi někam zaběhlo.
Už jsem stár. Rychle to uběhlo;
chybíš mi, zaběhlé nemehlo…

Každý ví, kdo je NEMEHLO.
Ve mně se ovšem cosi hlo:
Ptám se už dlouho, zas a znova:
Kdopak je paní NEMEHLOVÁ?

16

VRABCI A GENERÁL

Zvědaví jsou, nepostojí,
čim a čim a čimčarují,
zobou, co jen hrdlo stačí;
to je prosím hejno vrabčí.

Já jsem tam jen tak zevloval,
zrovna šel kolem generál:
na čapce odznak, pestré střapce,
pohledem přísným zpražil vrabce –

a pak houknul: Kdo tu velí?
Do vrabců jako když střelí.

18

JÁ MÁM ČUNĚ

Já mám čuně, bílý čuně,
to je čuně mý!

To čuně jsem koupil v Brně,
strašně rádo jí.

Nechci čuně vykrmené,
mám ho na hraní:

Zdá se, že to rychle chápe,
že se nediví,

když ho drbu až na bříšku,
tam je lechtivý.

Je to totiž zvíře bystré,
není lenivý –

učíme se spolu zpívat
písně lidový.

malie

19–20

OBJEVITEL

Brázdil jsem moře interntu.
Co ale plavec starých věků,
kam si kliknul o pomoc,
když už prosnil celou noc
o neznámých dálných světech?
Když spřádal v hlavě smělý plán,
jak zdolá velký oceán –
co všechno přitom objeví?
To mu však nikdo nepoví;
na mapách čte jen: ZDE JSOU LVI.

Sliboval přivézt hory doly:
Jen tak se panovnické dvory
uvolí uvolnit zlaté mince –
děkuji, šlechetný dobrodinče –
na výrobu dobré lodi,
stěžňů, plachet, podpalubí.
A pak už sbíral věrné druhy,
častěji ovšem dobrodruhy;
na karavelu nasedli –
byli tou cestou posedlí.

Snili o objevech v dálce...
nešlo to ale vůbec hladce:
Strašlivé bouře, mnoho dní,
pak zase horka k umdlení.
Dřina a trýzeň, napjaté nervy,
solené ryby, suchary s červy;
a jak nám líčí mnohý spis –
do toho špína, spousta krys...
Ó, vzdejte se vší naděje,
když objeví se kurděje!

S nadějí vešli na palubu,
mnohý si došel pro záhubu.
Není pak divu po všech bouřích,
že posádka se občas vzbouří.
Spoléhat lze jen na kompas;
země však nikde, vem to ďas...!
Když usměje se na ně štěstí,
neznámá píseň chmury věští –
vyslance ve spuštěné loďce
vítá jen kopí domorodce.

Někdy se vrátil se vší slávou,
často však minul zemi pravou,
a proto se mu jenom smáli,nebo i uvěznit ho dali...
A jindy zase pozbyl jmění,
a tak mu zbylo zas jen snění...
A snění svět moc neocení –
i když bez snění
svět nikdo nepromění...

22

RYBIČKY

V akváriu rybka plave,
je to skoro dokonalé –
krása barev, ladný pohyb...
Ale v hlavě plno pochyb:

Jestlipak to lidské nadšení
akvarijní rybky ocení?

Od stěn odráží se vodní vlnění.
Život za sklem – to je věznění..

23

CHOTI, S CHOTÍ CHOĎ

To byla jednou jedna choť,
s tou chotí chodil její choť.
– Rád s tebou chodím, milá choti!
– Tohle mi vždycky polichotí,
choď se mnou stále, milý choti,
vezmu si na to nové boti!

Poučení:
Jsi-li dobrý choť,
se svou chotí choď!

KOPRVADLO

(Víte, k čemu kdysi sloužilo koprvadlo? Zkuste to nejdříve odhadnout.)

Bylo jednou jedno koprvadlo,
s břinkotem velikým na zem spadlo.
Nadzdvihnout bylo a zůstává mukou
pokličku horkou holou rukou.

MEZIVÁL

Byl jednou jeden pecivál,
nevěděl, odkud vítr vál.
Vydal se z pece za tím váním.
Pak na něj přišlo usínání,
na slunné mezi, vítr vál.
Dneska je z něho mezivál.

24

KAVKA

Byla jednou jedna starší kavka,
nebyla to žádná netýkavka –
tykala si s každým na potkání:
- Jak se ti dnes daří, milá paní?
- Jde to, díky za optání, paní kavko,
právě si jdu do cukrárny pro lízátko;
já jsem odmalička na mlsání –
ženská slabost, však víš, kavčí paní...
- Hele, milá paní, to já dobře znám.
A to ani nejsem paní, jenom kavčí pán.

ZÍV

To chodíval k nám jemný zív
a zjevoval se – jaký div –
vždy o malounkou chvilku dřív,
než spánek na nás něžně kýv...

TUMPACH TUMPACHOVÝ

Copak nám dneska pan Tumpach
poví?
že už je z toho fakt tumpach
ový,
když se mu ostatní Tumpach
ovi,
snaží říct (každý však svými
slovy),
co to je být celý tumpach
ový...

Amálie

Tři povídky

Marek Blažíček

Automat

I.

Přišel k automatu. Vhodil minci.

Nic.

„Zase stávkuješ, co?“ konstatoval Albert s úsměvem.

Zmáčkl storno tlačítko.

Nic.

„Za poslední peníze chci jen podělanou kofolu!“

Nic.

Kofola? Kofola?!?

Nic.

„Doprdele.“

II.

Zařízení tlelo na jedné z chodeb budovy, kde sídlila Fakulta Sociálních Věd. Jeho dno a celková správa patřily od dávné doby dvěma vypaseným švábům. Ti s chutí komentovali postavy, které se motaly okolo špatně fungujícího stroje. To, že tento automat fungoval podobně jako sportka, se obecně vědělo. Přesto dokázala jeho nefunkčnost čas od času značně rozezlít nervově slabší jedince.

„Příteli, nenudí vás už ten primitivní druh agrese...?“ optal se první šváb svého kolegy v reakci na Albertův výlev vzteku.

III.

Kopnul do automatu. Posléze se chytl za chodidlo.

Padl na zem.

„Ani Milenu, ani Janu... Ani to storno tlačítko... Je to osud?!?“

Zarazil se.

„Ne jako student psychologie nemůžu věřit v osud.“

IV.

S rostoucím Albertovým zoufalstvím rostla chuť švábů k diskuzi.

„Tady mladý muž nás zaměňuje s osudem! Zvláštní, jak se jistým tvorům v jistých chvílích zatemňuje mysl...“ nadhodil starší ze švábů.

„Máte pravdu! U studentů humanitních věd se jedná o obzvláště častý jev. Rádi by racionalizovali lidské vztahy, nicméně se jim to drolí pod rukama.“

„Ale tenhle dotyčný subjekt, či spíše objekt, u našeho automatu vždy proklíná i samotného Jupitera! Na náš automat si vylívá všechno břídilství těch dvounohých plazů... Obzvlášť to své.“

„Myslíte si, že pokud bychom se umírnili ve ztvrzování dojmu o jeho totální smůle, vedl by si ten nebožák alespoň několik momentů šťastněji?“

„Mám to brát jako nápad na sociální experiment, kolego?“

V.

Vysíleně ležel na zemi.

„A jak seženu na nájem? Myslel jsem, že desítka bude...“

Cosi spadlo. Albert se zvedl.

„Cože? Dvě kofoly?!? Dnešek fakt stojí za to!“

Industriální poušť

Poušť

Zvednout se.

Mokrá postel.

Smrad. Jasně...

Den? Hodina? Nevěděl. Radši nevěděl.

Radši ještě ležel ve chcankách.

Ještě spát!

Jako by měl v hubě písek. Skřípe mezi zubama.

Znovu usnout. Už se neprobudit.

Co se dělo? Nepomyslet. Co se stane? Nepomyslet dvakrát.

Ani vyplivnout to nejde...

V práci vopruz. Jako vždycky. Sakra. Měl by tam bejt.

Šéf je kokot. Sám nedělá nic. Jen buzeruje. Ať si to zkusí. Tahat dvanáct hodin palety těžký jako kráva.

O chlapech ani nemluvit... Bohemce prej fandí jen nuly. Jasně.

Ten pocit v puse je strašnej.

Prcat na jejich podělanou Spartu. On, že je nula? Jen kvůli Bohemce a Rammsteinům!

Ještě spát... Možná by fakt měl bejt v práci. K tomu ten hnus v puse.

Ještě jednou- co se včera dělo? Po práci do hospody... Jasně. S chlapama. Nechápe, proč s nima furt chodí. Ale s kym jinym? Stejně jsou to čuráci. Prej ožrala a neschopnej kokot. Bohemka, že prej je tým jen pro ty, který prohrávaj! A Rammstein je prej kapela pro kriply bez mozku... Sami jsou bez mozku. Kokoti. Na pivo už s nima chodit nebude.

Ještě jim ukáže. Šéfovi, chlapům, Lence... Jo, tahle svině taky uvidí. Jen tak ho opustí, jen protože: „Víš, potkala jsem...“

Ukáže jim všem.

Uvidí, jakej umí bejt chlap!

Žádnej kokot. Žádná nula.

Fuj. To svinstvo mezi zubama.

Stejně je to píča. Půl roku ho vysává... To byly dárečky, kytičky a pak?!? Že už ho nemiluje. Že už jí to nebaví. No jo... Co taky od těch kund čekat?

Možná by fakt měl jít do tý práce. Ale ne, sere na to. Ležet. Ležet a spát. Jít tam by znamenalo přijít pozdě. Přijít pozdě by znamenalo dvojitej kartáč. Hned na začátku šichty. Od šéfa i od chlapů.... Ne, že by to jindy bylo jinak...

Dá si dneska pohodu. Skočí pro cigára a nějáký pivka. Vyprošťováky budou po včerejšku potřeba. Pustí nářez. Rammsteini vyženou brouky z hlavy.

Možná dneska hraje Bohemka.

Mrkne na net.

Šéfovi napíše, že je marod.

Zejtra si to vyžere, ale co... To je teď jedno.

Industriál

Ten den Zdeněk přemejšlel. A večer dal na jeden internetovej portál inzerát:

„Hledám dobře stavěného 18–30 letého chlapa na porážku a následnou konzumaci.“

Podobnej inzerát si dal Armin Meiwes. Tomu, kterej se mu na něj ozval, nejdřív uřízl penis. Pak si ho s ním chtěl dát k večeři. Po hostině toho divnýho týpka zabil a rozsekaný tělo dal do mrazáku. Zdeněk to věděl, protože Rammsteini o tom měli písničku. *Mein Teil*. Říkal si, že by taky bylo hustý nosit do práce k obědu rozsekanýho chlápka. Šéf by s ním pak jednal jinak.

Nebylo mu z tý představy kupodivu ani blbě. Nechápal sice, jaký lidi se na takový inzeráty můžou hlásit, ale to mu mohlo bejt jedno. On bude ten, kdo bude jíst.

Jako Armin Meiwes. Třeba s ním taky bude soud. Na ten soud se taky sjedou média. Možná skončí ve vězení. Už nebude nula. Už nebude kripl. Bude vostrej.

Jako Armin Meiwes. To se mu teda povedlo. Věděl, jak bejt frajer.

Zdeněk bude stejnej.

Žádná nula. Žádný posmívání se.

Za Bohemku. Za Rammsteiny.

Rammsteini o Meiwesovi napsali písničku.

Amálie

Mein Teil.

Meiwes je frajer.

Zdeněk bude stejnej. Natře jim to.

Jakmile se mu někdo ozve, bude to hotovka. Cápkovi uřízne penis. Sní ho. Třeba mu pak vyroste i ten jeho… Taky si dá zbytek toho chlapíka do lednice. Bude ho nosit k svačině. Šéf s ním bude jednat jinak.

Meiwes je frajer.

Mein Teil

Zdeňkovi se dlouho nikdo neozýval. Pak nějáký vtipálci. Debilové. Už do telefonu poznal, že si z něj dělaji prdel. Prej co se bude porážet a jak se to bude porážet. Debilové.

Ale Zdeněk věděl svoje.

Zdeněk věděl, že až si bude nosit k svačině nakrájenýho chlapíka, všichni na něj budou koukat jinak.

Zdeněk věděl, že jednou budou čumět.

Šéf i ostatní chlapi z práce.

A Lenka. Hlavně Lenka!

Dělá to hlavně kvůli ní.

Kvůli jejímu novýmu nabíječovi.

Byla by prdel, když by se mu třeba přihlásil právě on. To by pak byl jinačí život. Lenka by za Zdeňkem přišla s brekem. S prosíkem. Prstíčkem by hrabala.

Jak by se zachoval?

Jsou dvě možnosti. Představoval si to.

Buď tu byla varianta granta. Vzít ji na milost. Ukázal by jí aspoň, jakej je formát.

Anebo… Nechal by si tak sice ujít nejlepší část hostiny, ale stálo by to za to! Stonásobně by to stálo za to. Při hostině by totiž vynechal hlavní chod. Nabíječův žalud. A když by přišla Lenka… Věděl by, čím jí pohostit.

Dlouho si takhle Zdeněk črtal nejrůznější scénáře do sebemenších detailů. Zatím se mu ale nikdo neozval.

Až za dva tejdny. Tyhle dny se mu zdálo, že od šéfa i ostatních chlapů dostává ještě větší sodu než normálně. Když mohl, hodil se marod.

Ten den byl v práci. Na obrazovce viděl cizí číslo. Zdeněk věděl, kdo to je. Zvednul to.

„Dobrý den, reaguji na inzerát ohledně chlapa na porážku. Měl bych zájem…“

Domluvili se. Snadno.

Zdeněk si říkal, že teď… Teď to bude jiný.

Teď všem ukáže.

Šéfovi, chlapům, Lence… Hlavně Lence!

S cápkem se měl sejít o dva dny později. U Zdeňka. Bylo by blbý naporcovat někoho v jeho vlastním bytě.

Když cápek přišel, trval na tom, aby si připili jeho kořalkou. Sympatickej chlap.

„Domácí práce je nejlepší!“ říkal.

Sympatickej chlap.

Pak Zdeněk usnul.

Když se probral, nemohl se hýbat. Nemohl ani mluvit. Jeho tělo mu nepatřilo. Chtěl se rozhlídnout, kde vlastně je, ale hlavu neobrátil. Viděl jen strop. Bílej strop. Takovej jako má doma on a milióny dalších lidí.

Pak zaslechl důvěrně známý zvuk.

Nachovej pach

I.

Valérii bylo dvaatřicet. Prodávala v obchodě se smíšeným zbožím. Co by chtěl člověk s gymplem bez maturity. Nechala toho tehdy kvůli automechanikovi, kterej se jmenoval Rudolf. Půl roku jí krmil kecama o tom, že je oba uživí. Ona, že si bude moct spokojeně opečovávat děti a luštit sudoku. To jí bavilo nejvíc. Vyhrála i několik školních olympiád. Byla v tom moc dobrá. Ale to už bylo pryč.

Teď tu byl muž. Podsaditej čtyřicátník, kterýho potkala, když se s Rudolfem rozešli. Valérie měla svýho muže ráda. Chtěla s ním mít i děti, ale nešlo to. Takovejch lidí je spousta. Spousta lidí na ještě víc nesplněnejch snů. Valérie to věděla a nestěžovala si. Byla spokojená. Manžel dělal vedoucího na poště, peníze jim stačili. Valérie si mohla luštit sudoku, mohla se o víkendu dívat na filmy. Manžel neměl rád ani filmy, ani sudoku. Manžel si lepil plastový modely letadel. To byl jeho koníček. Žili spokojeně. Když člověk stereotyp nevnímá, nevadí mu.

Občas ale Valérie na Rudolfa vzpomínala. Když se poznali, jí bylo devatenáct, jemu dvaadvacet. Měl jí rád, tím si byla jistá, pak se ale začal chovat divně. Vlastně se tak možná choval vždycky, ale když někoho máte rádi, nevšímáte si různejch věcí. Rudolf rád navštěvoval temný místa. Rád chodil na hřbitovy, tajně lezl do různejch hrobek a všechno si zapisoval do svýho deníku. Nikdy jí ho nechtěl ukázat. Říkal jí, že by tomu nerozuměla. Prej tomu nerozumí nikdo. Prej proto dělá automechanika, aby se nemusel bavit s lidma, který některý věci nechtějí chápat.

Rozešli se před tím, než to s ním začalo jít z kopce. Krátce na to prý umlátil nějakou holku imbusem a pak... Hnus. Bylo to ve zprávách. Při těchdle myšlenkách byla Valérie vždycky ráda, že nemá děti.

II.

Sedím tu a slunce mi olizuje xicht.

Sedím tu a tý ohnivý kouli hrozně smrdí z huby. Všude ti říkaji, jak je slunce super.

Sedím tu a žaludek mám jako centrifugu. Otáčí se rychle. Mívá to vždycky stejnej průběh. Začne se to ve mně obracet. Jsem podrážděnej. Teď tahle smradlavá tlama slunce... Její teplej dech mě provokuje.

Sedím tu a hodně lidí si myslí, že tu budu dřepět ještě dlouho. Hodně lidí by bylo rádo, když bych tu dřepěl ještě dlouho. Podle nich by to tak mělo bejt. Podle nich nemám právo volně chodit venku.

Sedím tu, protože to, co já považuju za čistý, je pro většinu lidí hnus. Odpornost. Nalhávají si, že jenom jejich vkus je správnej. Jedinej možnej. Všechno ostatní jim přijde nepatřičný.

Sedím tady. Tady, kde všichni chodí oblečený v bílý. Doktoři, sestry, pacoši... Jako duchové. Skrz bílou jsou snáz vidět skvrny. Viděl jsem je vždycky, ale jednoho dne se začaly mihotat. Rozčilujou mě. Tyhle skvrny a nachovej pach.

Sedím tu, protože mě tyhle věci rozčilujou. Dokazujou, jak snadno jsme ovladatelný. Stačí jeden blbej podnět a jsme mimo... Nesoustředěný.... My, údajný vládci tvorstva.

Sedím tu, slunce mi olizuje xicht a nachovej pach tejrá nozdry. Neovládnu to. Ani nechci. Vidím na sestrách ty skvrny. Skvrny, co se mihotaj. Skvrny, který zmizí snadno. Snadno. Stačí si jen pohrát. Pohrát. Pak zmizí skvrny. Víte, když se to člověku povede... Nesou v sobě pak kus vznešena. Mají furt jeden výraz.

Sedím tu, protože tohle je to, co mám rád. To, co ostatní odsuzujou. Člověk může dělat cokoliv a oni se tváří furt stejně. Ani stopa, ani záchvěv, čehokoliv, co by rušilo... Zítra v noci mají sestry službu sami. Zaslechl jsem to. Jednou za čas se to stane.

Sedím tu a doktůrci si říkaji, že sestry to tady přeci zvládnou. Vždyť jsme jen chudáci. Prý se tu dlouho nic nestalo. Byl tu klid. Byl tu dlouho klid. Těším se. Zbavím sestry jejich skvrn. Zbavím je jejich pachu. Ze začátku se jim to nebude líbit. Ale já je očistím. Definitivně očistím.

III.

V pondělí ráno si Valérie, stejně jako každý ráno, pustila zprávy. Po cestě do obchodu si musela koupit cigarety a zapálit si. Po pěti letech.

Amálie

V pekle je pořád otevřeno

Valentýna Žižková

Cross club. Podivná budova v Holešovicích s dvěma céčkama ve znaku a děsivýma konstrukcema před vchodem, alfa a omega všech pražskejch kaliců, poslední útočiště ožralejch děcek, který v pět ráno neví kam se vrtnout, pěkná fotka na instagram pro hipstery a jeden z mála klubů důstojný i pro umělce a intelektuály. Nepřeháním, v legendárním klubu Cross, neodmyslitelně doplňujícímu artefaktu už tak dost neutěšený holešovický čtvrti, najdete úplně všechny sorty, skupiny, podskupiny, party nebo, jak to nazval Vladimír 518, kmeny lidí.

Od punkerů s vysokejma, těžkejma botama a čírama svítícíma na kilometry daleko, přes děcka, co do sebe sypou extázi jako lentilky, takže jejich značkový oblečení skončí poblitý a pečlivě nanesená řasenka rozmazaná, hipstery, který sedí celej večer u malejch stolků, stranou od staege, a občas si skočí nahoru do restaurace pro veganburger, až po toho starýho pána s batůžkem, co je tam snad každej dej a o kterým panuje legenda, že tragicky přišel o manželku a od tý doby prý jede na pervitinu a čeká v Crossu na smrt. Pro tyhle všechny je Cross útočištěm.

Zpravidla se v Crossu tak pětkrát zničíte, párkrát zamilujete, nesčetněkrát pozvracíte, a pokud jste opravdu šťastlivci, tak i jednou až dvakrát probudíte.

Svůj status fet'áckýho doupetě si Cross vysloužil už dávno, hráli v něm Prodigy, chodila tam moje máma a byl – stejně jako dneska – (ne)chvalně proslulej. Fakt, že by ale kdokoliv z návštvníků mohl sepsat knihu My děti ze stanice Holešovice, se ale majitelům klubu z nějakého neznámého důvodu nelíbil, a nejspíš proto se rozhodli uspořádat poetické akce, kde se sice podle mě taky fetuje ostošest, ale alespoň se tak děje v oparu kultury a kabátu poetična. (Ginsberg taky smažil, žejo.)

Jeden z těchto večerů se vám budu snažít přiblížit na následujících řádcích. Básnická událost trefně nazvaná podle básně jednoho z účinkujích V pekle bude otevřeno, se konala ve čtvrtek, taky tak trochu v branách pekla – tedy ve sklepení klubu Cross.

Narozdíl od ostatních podobných večerů bylo tentokrát v pekle nejen otevřeno, ale i plno. Hlavní „atrakcí" měl být totiž J. H. Krchovský, který je, oproti ostatním lidem vystupujícím v Crossu známý i široké veřejnosti.

Sedělo se tedy na zemi, kouřily se (nejčastěji balené) cigarety a pilo se bílé víno.

Účastníku bylo pět – akce navazovala na další, která nesla název Pět básníků v Crossu.

J. H. Krchovského snad netřeba představovat, proto mi snad odpustí, že si tuto výsadu nechám pro ostatní.

První vystoupil Pavel Bušta- pětadvacetiletý básník, prozaik a žurnalista, nominovaný na cenu Magnesia Litera. Mladý, blonďatý klučina, od kterého jsem čekala verše o lásce a snech, se ukázal být sice slabším, ale nezahanbujícím pražským beatnikem, narozeným snad ve špatné generaci.

Hm, aha
Jenže zlato, já nejsem Bukowski
Z hlediska sexuálních disfunkcí
Bych se bál spíš předčasné ejakulace

A vážně pochybuju o tom,
Že dneska by se se mnou šlapka bavila o poezii
Byt' je sebelepší
(ta poezie samozřejmě,
Intelektuálním status běhnám neupírám.)

S těmito dekadentími verši nasadil Bušta latku poměrně dost vysoko.

O co větší pak bylo překvapení z druhého vystoupení, vystoupení jediné ženy onoho večera- Natálie, přezdívané Tali, která si ale, díky svému originálnímu podání básní, nemusela vůbec lámat hlavu s výškou laťky, neboť soutěžila v úplně jiné disciplíně než Bušta. Sympatická básnířka-písničkářka své písně zhudebnila a zpívala sladkým, ale ne protivným hlasem, který byl občas doplněn o očividně neočekávané úpění z publika. Jeho autorem byl asi dvacetiletý dvoumetrový kluk, celý v černém s kontrasními, skoro až bílými vlasy. Hrozně mi připomínal toho šáhlýho mnicha z Šifry mistra Leonarda. Krčil se ve výklenku ve zdi, hned nad popelnicí, očividně se sám sebou dobře bavil a nevěnoval žádnou pozornost své, alespon o půl metru menší přítelkyni, která se snažila jeho vytí utišit.

Osobně se mi Natáliino vystoupení o prázdnotě lidí, osamocených snídaních a podzimu velmi líbilo, i když bych z čistě osobního vkusu dala před jejímy písněmi přednost beatnickému Buštovi.

Jako třetí přišel na scénu Max Hutar, alias John Lennon v nejhoší fázi vztahu s Yoko Ono. Neučesané dlouhé vlasy a vousy, lenonky, manžestrové sako a básně plné nadnesené a mně milé nenávisti, Hutarovi zajistil posun na první místo v mém pomyslném žebříčku. Byl proti veganům. Proti veganům a feministkám a uprchlíkům, protože to jsou lidi, a lidi on nenávidí, jak napsal, byl proti botoxu a proti dětem, co šikanujou, vlastně byl tak trochu proti všemu a ve svých básních si vylíval zlost na všechny, co mu kdy ublížili, a že jich teda bylo, ale vlastně to bylo celý lidský a sympatický a smutný a vtipný a ironický a nesnesitelně syrový a pravdivý. Max, aka John seděl před tím u stolu a já ho měla za jednoho z těch pozérských intelektuálů, co chodí do Crossu, protože Cross je hipsta a ještě víc hipsta je tam chodit sám, ale po jeho vystoupení jsem mu prostě jen přála to, co si přeje on. (Balík peněz, svobodu, dlouhý život, krátký život, kočky na klíně, kočky v klíně, pravdu a lásku a tyhle věci, co si tak básníci normálně přejou.)

Bušta byl brilantní, Tali milá a inovativní, Max smutnej a naštvanej s drobnými komplexy... ale mně nejvíc v hlavě utkvěla čirá nasranost a nespoutatelná anarchie, která se na stage vřítila potom, v podobě toho dvoumetrovýho albína, kterej, jak se později ukázalo, měl pseudonym Johny Násilník.

Násilník mohl podle moderátora za naše posraný životy, neboť se měl dostavit na básnické čtení, konající se zhruba před 2 měsíci – matně si na ně vzpomínám, byla po něm shánka a očitý svědek uvedl, že ho naposledy viděl s nějakou blondýnou, takže místo pěti básníků byli tenkrát jen čtyři. Byl to prý poslední pankáč ve městě, Johnny Rotten z Mladé Boleslavi, ztělesněná anarchie, a bůhví co ještě, oblečený naprosto mimo věškerou módu, i tu pankáčskou, žádný číro, vesta, těžký boty, jen černý džíny a šustákovka. Už stojí na stagi, trochu vrávorá a svým, typicky nakřáplým a drsným rottenovským hlasem předčítá básně tak nějak o všem. Život na ulici, zvrácená mentalita lidí, čecháčkovství, to všechno se ho dotýká, nic z toho ho nenechává klidným, chvíli stojí, chvíli sedí na zemi mezi publikem, najednou zakřičí na moderátora, at' mu tam hodí beaty, a pak to teprve začne, to pravý peklo, ten pravej punk, i když je to vlastně rap, jedinej rap, při kterým se rozjíždí pogo, do něhož se zapojuje i sám zpěvák a s veršem

Čmoudy co maj nonstop tady fakt nechci,
Kradou mi práci, mou holku i prestiž,
Pro všechny cikány hromadný tresty,
Kvůli nim jsme prohráli na nájezdy

Na rtech se vrhá do těch pár lidí, kteří tam rozpoutali strkanici, skáče, zpívá, skopává mikofon, směje se, tolik podobně Rottenovi, že mě to až trochu děsí a zároveň přesvědčuje, že existuje něco jako reinkarnace, a tudíž že punk vážně není mrtvej. A já jsem ráda, tak ráda, že když konečně, stále ještě omámená vysokou koncentrací anarchie ve vzduchu, výparem drog ze stěn a skvělým zážitkem, hodím narkomanům a bezdomovcům před Crossem víc než obyvkle, láskyplně se ohlédnu za tím podivným chrámem všech ztracených existencí a v hlavě mi zní Násilníkův verš:

Říká se, že kdyby Bůh chodil do Crossu,
Místo vody by stvořil gin
A svět by byl pořád v chaosu.

Dodatek: Krchovský byl skvělej. Jako vždy.

Kristýna

Big Bang Data

DOX

Centrum současného umění

7. 4.–14. 8. 2017

Jak informační exploze mění náš svět

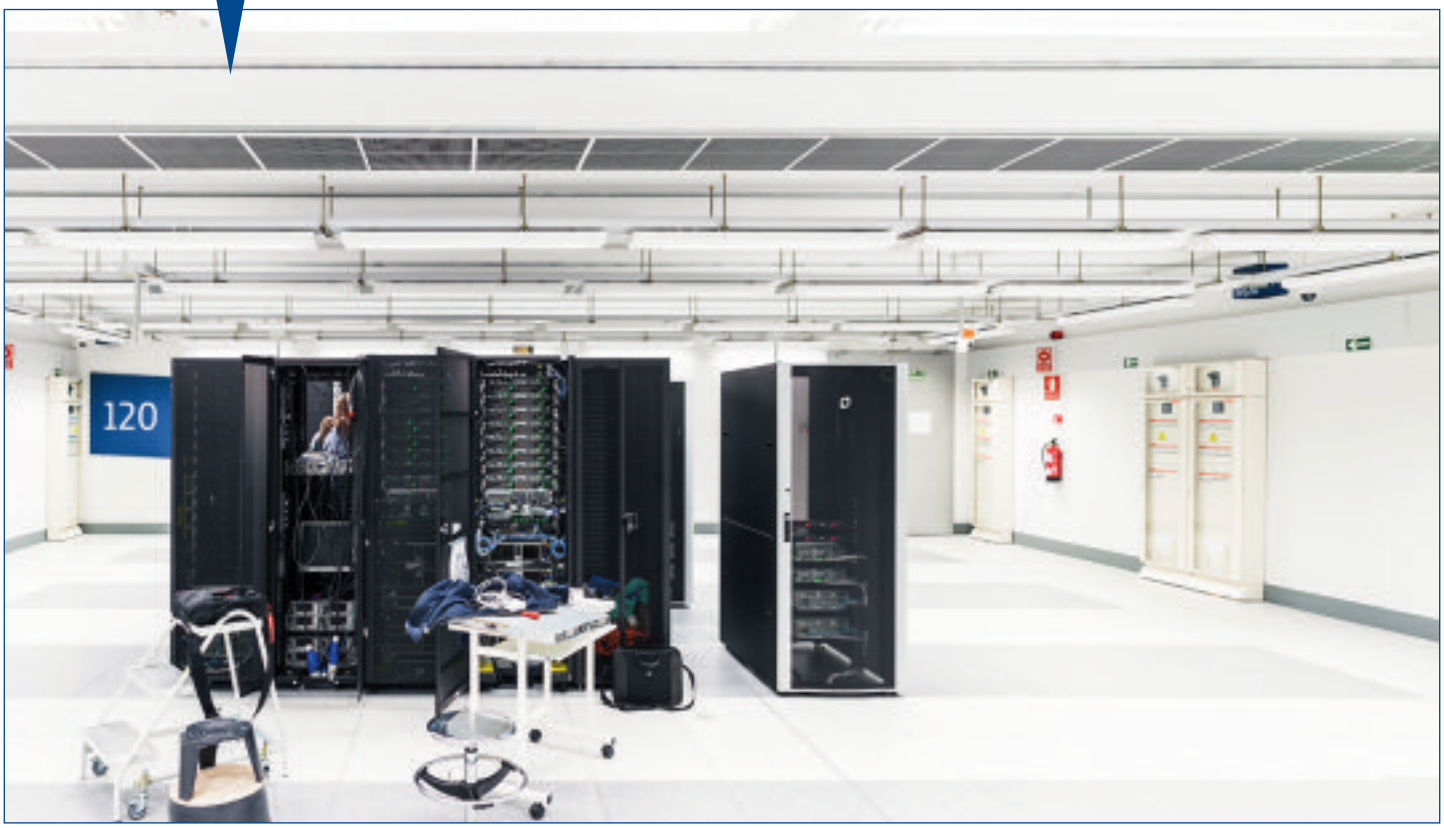
Stala se data ropou dneška, potenciálně neomezeným zdrojem bohatství? Jsou data municí pro zbraně hromadného dohledu? Nebo by měla být především novou příležitostí a nástrojem poznání, prevence, efektivity a transparentnosti, prostředkem k budování transparentnější, participativní demokracie?

Big Bang Data zkoumá fenomén informační exploze, kterou dnes zažíváme. Během uplynulých pěti let se v akademických a vědeckých kruzích, vládních agenturách, v obchodních společnostech i kulturní sféře dostalo do všeobecného povědomí, jak radikálním způsobem naši společnost mění vytváření, zpracovávání a zejména interpretace dat.

Všichni generujeme data – zanechávají je za sebou naše mobilní telefony, senzory, sociální sítě, digitální fotografie a video, platební převody a signál GPS. Novinkou je stále snazší uchovávání a zpracovávání obrovských množství dat, z nichž je možné vyčíst určité vzorce (událostí, chování, spotřeby, volby, investování atd.). Tato skutečnost velice rychle a zásadním způsobem mění způsoby rozhodování na všech možných úrovních.

Kurátoři: Olga Subirós, José Luis de Vicente

Výstavu organizuje Centrum DOX, Centrum pro současnou kulturu v Barceloně – CCCB a Nadace Telefónica.

Timo Arnall „Strojovna internetu“, 2014. Audiovizuální instalace, video: 6 min. Ve spolupráci s CCCB, Fundación Telefónica. Foto: Gunnar Knechtel Photography, 2014

Erik Kessels „24 hodin ve fotografiích“, 2011. Instalace. Copyright: Erik Kessels Collection. Foto: Gunnar Knechtel Photography, 2014

Ingo Günther „Procesor světa“, 1989–2012. Instalace 15 glóbusů. Copyright: Ingo Günther Collection, Foto: Gunnar Knechtel Photography, 2014

Kristýna

Pavel Růt: Příšerné historky

Galerie Smečky 5. 4.–20. 5. 2017

Vernisáž otevřel básník Miloslav Topinka, foto Michal Šanda

Pavel Růt, faoto Michal Šanda

Kristýna

Foto Michal Šanda

Obrazy
Vlastimil Třešňák

Galerie Lucerna

20. 4.–20. 6. 2017

Kristý

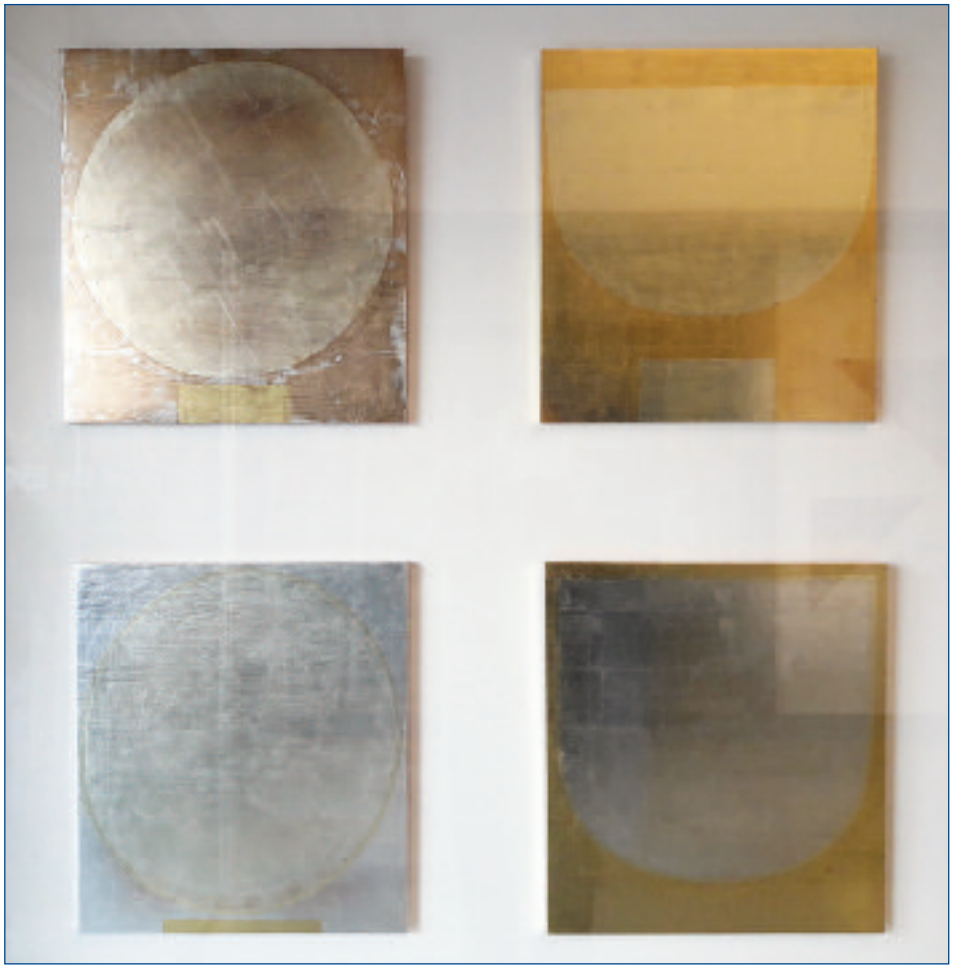

Kristýna
Ce
Ze
(vstupní pasáž hotelu AX
19.

estou
Jindřich
eithamml
A, Na Poříčí 40, Praha 1)
4.–12. 7. 2017
Foto Michal Šanda

Kristýna

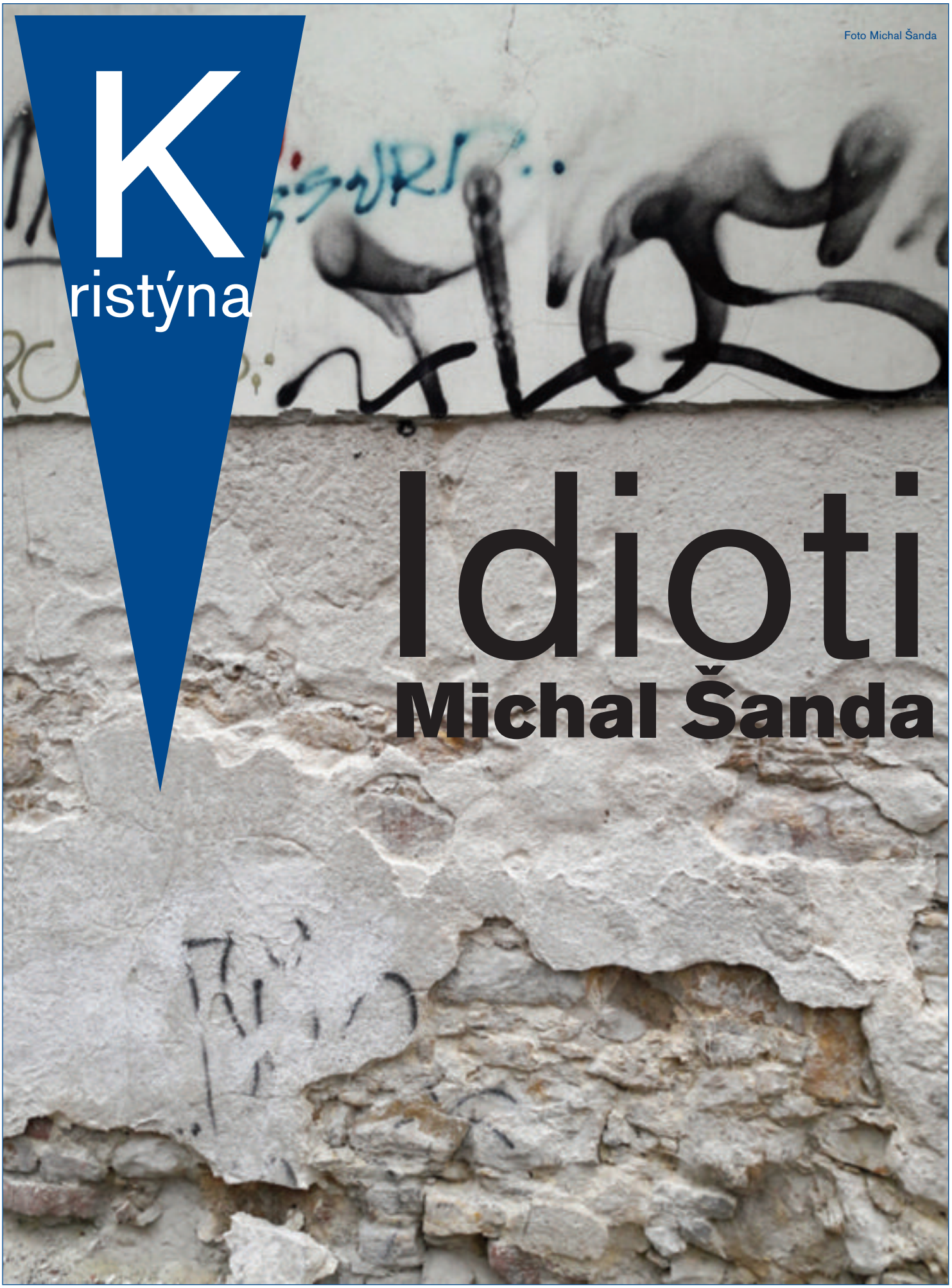

Foto Michal Šanda

Idioti

Michal Šanda

SPRAY.

ZDE POLOŽIL
ŽIVOT ZA VLAST
NEZNÁMÝ VOJÍN
V REVOLUCI
DNE 8.5.1945

Heisser Tee u. Punch
HORKÝ ČAJ A PUNČ

SKALA
KORKO
LÍNEA

EIOR
BUZZ

KNOWLEDGE IS
FOUND

Kristýna

Foto Tadeáš T.

Tam a sem po Vombatíně aneb Jak dlouho vydržíte stát na hlavě (2)

Jakub Šofar

Nevím, proč se nám musí pořád spojovat Austrálie s klokany, pštrosy nebo koalami. Daleko důležitější je vombat obecný. Je to 0,7–1,2 metrů dlouhé zvíře se zavalitým tělem, hmotností od 14 do 25 kg. Přes den spí, lovit chodí v noci. Narazit do něj autem není žádná švanda. Je to takový Ragulin mezi zvířátky. Ale o tom někdy jindy…

Mezi Brisbane a Gold Coast, kousek od M1 (Pacific Motorway) leží jedno z mnoha australských přírodních center – Tamborine Mountain (jeho součástí je Tamborine National Park). Své zde najdou pěší, kolisté i motoristé. Vycházky do přírody, ubytování a spousta atrakcí, včetně Thunderbird parku, jakéhosi kempu s adrenalinovými atrakcemi (prolézačky a různá lanová centra, jízda na koních), či místní palírny produkující likéry a vodky, čili po našem šnapsy všeho druhu. Pokud nemáte dost času, doporučuji alespoň dvě návštěvy.

Zkuste Glow-worm Caves, umělou jeskyni (tedy spíše tunel), na jejíchž stěnách kempují larvy budoucích drobných mušek (Arachnocampa), kterým se říká svítící červi. Takže to, co znáte možná z nějakých počítačových her, tak to je tu konečně opravdové. Proč k luminiscenci v těle larev dochází, vám neřeknu, to si najděte sami, každopádně takových míst na světě moc není (podobné snad jen na Novém Zélandě).

Ale daleko nejzajímavější je Skywalk, „prohlídka“ původního deštného pralesu. Trasa je dlouhá zhruba 1500 metrů, část z ní (300 metrů) vede v korunách stromů po visutých kovových chodnících, nejvýše se pak dostanete na 40metrové římse končící vyhlídkou, která je cca 30 metrů nad úrovní terénu. Když máte štěstí, uvidíte místní drobné savce, to negarantuji, ale papouchů a motýlů je tu nepočítaně. A samozřejmě všude informační tabule. Jestli se o nějakém místě dá říci, že tu vzlíná „humus“, pak tady jsem ten pocit měl. Další informace: www.rainforestskywalk.com.au. Pro čtenáře-šetřílky: tahle legrace stojí 20 dolarů (připomínám, že za to nekoupíte v Austrálii ani krabičku cigaret).

Příští číslo | vychází 1. 6. 2017

Než jsem koupil Lidové noviny a Mladou frontu DNES, hodlal jsem svoje mediální impérium postavit na Dobré adrese, ale ta jako jediné periodikum v této zemi není na prodej.

Andrej Babiš

Na shledanou příště!
Ne za pomente!